

V Praze dne 25. dubna 2024
Č. j. 2024/49975/650
Ke sp. zn. Sp/2023/228/573
Počet stran: 45

ROZHODNUTÍ

Česká národní banka (dále též „ČNB“ nebo „správní orgán“) jako správní orgán a orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů a jako orgán dohledu nad dodržováním povinností poskytovatelů a zprostředkovatelů spotřebitelských úvěrů podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSÚ“) rozhodla v řízení vedeném podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“ nebo „přestupkový zákon“) se společností **Raiffeisen - Leasing, s.r.o., IČO 614 67 863, se sídlem Hvězdova 1716/2b, Nusle, 140 00 Praha 4, právně zastoupenou** [REDACTED], advokátem, evid. ČAK [REDACTED], [REDACTED], se sídlem [REDACTED], takto:

I.

Společnost Raiffeisen - Leasing, s.r.o., IČO 614 67 863, se sídlem Hvězdova 1716/2b, Nusle, 140 00 Praha 4, jako nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru, byla shledána vinnou tím, že

- (i) **nesplnila v období od 5. 1. 2021 do 28. 6. 2022 požadavek na zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele vhodných z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, když zavedla a udržovala pravidla a postupy pro určení výdajů žadatele o úvěr a jeho domácnosti založené na porovnání deklarovaných výdajů žadatele o úvěr s výsledkem z nedostatečně robustního modelového výpočtu založeného na neaktuálních statistických datech ČSÚ z roku 2017, přičemž při posuzování úvěruschopnosti pak zohlednila vyšší hodnotu, aniž by řádně zjišťovala (ověřovala) výdaje konkrétního žadatele o úvěr a jeho domácnosti,**
- (ii) **v období od 5. 1. 2021 do 28. 6. 2022 ve všech 20 úvěrových případech z kontrolního vzorku ([REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] ze dne 5. 1. 2021, [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] ze dne 25. 1. 2021, [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] ze dne 2. 2. 2021, [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] ze dne 8. 2. 2021, [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] ze dne 12. 2. 2021, [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] ze dne**

15. 2. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 15. 3. 2021, [redacted]
 [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 1. 4. 2021, [redacted]
 – č. smlouvy [redacted] ze dne 27. 4. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted]
 [redacted] ze dne 24. 6. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze
 dne 15. 7. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 10. 9. 2021,
 [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 10. 9. 2021, [redacted]
 – č. smlouvy [redacted] ze dne 7. 10. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted]
 [redacted] ze dne 15. 11. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne
 26. 11. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 10. 3. 2022,
 [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 12. 4. 2022, [redacted]
 – č. smlouvy [redacted] ze dne 29. 4. 2022 a [redacted] – č. smlouvy [redacted]
 [redacted] ze dne 28. 6. 2022) poskytla spotřebitelské úvěry, aniž by před tím
 řádně posoudila úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných,
 spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když v/ve

- 9 úvěrových případech ([redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted]) ze vzorku 20 úvěrových případů nezjistila (neověřila) při posuzování úvěruschopnosti udržitelnost příjmu žadatele/žadatelky o úvěr po celou dobu předpokládaného trvání smluvního vztahu,
- 3 úvěrových případech ([redacted], [redacted] a [redacted]) ze vzorku 20 úvěrových případů zohlednila při posuzování úvěruschopnosti výši nepravidelného příjmu (označené jako „Mimořádné odměny“ nebo „Odměny“),
- 5 úvěrových případech ([redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted]) ze vzorku 20 úvěrových případů zohlednila při posuzování úvěruschopnosti výši výdajů domácnosti tvrzenou žadatelem/žadatelkou o úvěr, aniž by řádně zjistila (ověřila) žadatelem/žadatelkou o úvěr tvrzené výdaje domácnosti,
- 15 úvěrových případech ([redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted]) ze vzorku 20 úvěrových případů při posuzování úvěruschopnosti určila výši výdajů domácnosti žadatele/žadatelky o úvěr na základě nedostatečně robustního modelového výpočtu založeného na neaktuálních statistických datech ČSÚ z roku 2017, aniž by řádně zjišťovala (ověřovala) výdaje konkrétního žadatele o úvěr a jeho domácnosti,
- 18 úvěrových případech ([redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted]) ze vzorku 20 úvěrových případů řádně nezjistila (neověřila) při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele všechny závazky domácnosti žadatele/žadatelky o úvěr, přestože z předložených dokumentů Žádost o poskytnutí spotřebitelského úvěru / tabulka „Miniscoring FON“ je zřejmé, že informací o společné domácnosti žadatele/žadatelky o úvěr prokazatelně

disponovala;

t e d y p o r u š i l a

- ad (i) ustanovení § 15 odst. 1 a 2 písm. c) ZSÚ;**
- ad (ii) ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ ve znění účinném 31. 12. 2023;**

č í m ž s e d o p u s t i l a

- ad (i) dopustila přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ;**
- ad (ii) dopustila přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ;**

a z a t o s e j í

ukládá podle ustanovení § 148 odst. 2 písm. b) ZSÚ pokuta ve výši 1 500 000 Kč (slovy jeden milion pět set tisíc korun českých). Pokutu je společnost Raiffeisen - Leasing, s.r.o., IČO 614 67 863, se sídlem Hvězdova 1716/2b, Nusle, 140 00 Praha 4, povinna zaplatit do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Celního úřadu pro hlavní město Prahu, který je vedený u České národní banky, č. 3754-67724011/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol identifikační číslo plátce.

II.

Společnosti Raiffeisen - Leasing, s.r.o., IČO 614 67 863, se sídlem Hvězdova 1716/2b, Nusle, 140 00 Praha 4, se podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve vazbě na ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb., ukládá náhrada nákladů řízení, které vyvolala porušením své právní povinnosti, ve výši 1 000 Kč (slovy jeden tisíc korun českých). Paušální náhradu nákladů řízení je společnost Raiffeisen - Leasing, s.r.o., IČO 614 67 863, se sídlem Hvězdova 1716/2b, Nusle, 140 00 Praha 4, povinna zaplatit do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České národní banky, č. 115-69193891/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol identifikační číslo plátce.

ODŮVODNĚNÍ

Identifikace účastníka řízení

- 1. Společnost Raiffeisen - Leasing, s.r.o., IČO 614 67 863, se sídlem Hvězdova 1716/2b, Nusle, 140 00 Praha 4 (dále jen „účastník řízení“), je zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 29553, kde jejím předmětem podnikání je výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru, oceňování majetku**

pro - věci nemovité a činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence. Česká národní banka udělila účastníku řízení oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelských úvěrů s účinností ode dne 9. 3. 2018.

Okolnosti zahájení správního řízení a průběh správního řízení

2. Dne 10. 11. 2022 bylo účastníku řízení doručeno Oznámení o zahájení kontroly č. j. 2022/115003/CNB/650, kterým byla u účastníka řízení podle § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, zahájena kontrola (dále jen „Kontrola“).
3. Předmětem Kontroly bylo prověření dodržování povinností podle ZSÚ při výkonu činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru.
4. O zjištěních, k nimž správní orgán dospěl v rámci Kontroly, byl pořízen protokol o kontrole, č. j. 2023/042592/CNB/650, ze dne 11. 4. 2023 (dále jen „Protokol o kontrole“)¹. Účastník řízení podal dne 28. 4. 2023 proti některým zjištěním v Protokolu o kontrole námitky (dále též jen „Námitky“). Správní orgán vyřídil Námitky účastníka řízení v Rozhodnutí o námitkách ze dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065560/CNB/650 (dále jen „Rozhodnutí o námitkách“)².
5. Na základě analýzy kontrolních zjištění, která jsou uvedena v Protokolu o kontrole, a analýzy Námitek, Rozhodnutí o námitkách a přijatých nápravných opatřeních dne 9. 6. 2023 pod č. j. 2023/072522/CNB/650 správní orgán přistoupil k vydání příkazu pod č. j. 2024/29476/650, kterým byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupků podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ a podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ, za což mu byla uložena podle ustanovení § 148 odst. 2 písm. b) ZSÚ pokuta ve výši 1 500 000 Kč. Příkaz byl do datové schránky účastníka řízení doručen dne 4. 3. 2024.
6. Dne 11. 3. 2024 účastník řízení podal odpor proti příkazu (pod č. j. 2024/34660/650), čímž byl příkaz zrušen. Účastník řízení současně oznámil, že do 30 dní od podání odporu poskytne podrobné stanovisko k věci.
7. Dne 10. 4. 2024 správní orgán obdržel vyjádření se účastníka řízení po podání odporu (pod č. j. 2024/45194/650), kde účastník řízení oznámil, že nebude proti příkazu brojit s tím, že souhlasí, aby správní orgán ve věci rozhodl bez nařízení jednání a zároveň se účastník řízení vzdal svého práva vyjádřit se před rozhodnutím k podkladům pro rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu.
8. Vzhledem k tomu, že vzdát se účinně práva vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí podle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu není možné, dokud správní orgán neinformoval účastníka řízení o tom, že shromáždil podklady pro rozhodnutí a o jeho možnosti se s nimi seznámit a vyjádřit se k nim, tak správní orgán písemností pod č. j. 2024/45664/650 ze dne 11. 4. 2024 informoval účastníka řízení o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k těmto podkladům.
9. Na to dne 16. 4. 2024 správní orgán obdržel sdělení (pod č. j. 2024/47322/650), že se účastník řízení vzdává práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.

¹ Viz CD „Podklady“ soubor: 2023_042592_CNB_650_Protokol_o_kontrole_Raiffeisen_Leasing.pdf.

² Viz CD „Podklady“ soubor: 2023_065560_CNB_650_Rozhodnuti_o_namitkach_Raiffeisen_Leasing.pdf.

I.

Právní úprava, skutková zjištění a jejich právní kvalifikace

10. Účastník řízení k datu zahájení Kontroly³ nabízel spotřebitelský úvěr na internetových stránkách <https://www.rl.cz>, <https://kalkulace.rl.cz> a <https://www.rb.cz/osobni/pujcky/carloan>. Účastník řízení spolupracoval se 17 samostatnými zprostředkovateli spotřebitelského úvěru⁴, 21 zprostředkovateli vázaného spotřebitelského úvěru⁵ a 2 vázanými zástupci⁶.
11. Ve stanoveném kontrolovaném období od 1. 1. 2021 do 31. 10. 2022 poskytoval účastník řízení dle svého vyjádření⁷ vázaný spotřebitelský úvěr na pořízení motorových vozidel kategorie M1, N1 nebo L.⁸ Z přehledu smluv doručeného⁹ správnímu orgánu vyplývá, že v kontrolovaném období byly spotřebitelské úvěry účastníkem řízení poskytovány s úrokovou sazbou v rozmezí 2,23 % p. a. až 15,12 % p. a. a dobou splácení v rozmezí 12 až 84 měsíců. Dle sdělení účastníka řízení¹⁰ závisela výše úrokové sazby zejména na stáří financovaného předmětu, na vyjednávací pozici klienta a také na výši nákladů na pořízení finančních zdrojů, které v průběhu kontrolovaného období rostly. Účastník řízení v kontrolovaném období se spotřebiteli (dále též „žadatel/ka o úvěr“) nesjednával poplatek za zpracování úvěru.

Právní úprava

12. Podle ustanovení § 15 odst. 1 ZSÚ¹¹ nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru zavede a udržuje postupy a pravidla, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru a z hlediska dodržování povinností souvisejících s bojem proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Postupy a pravidla musí být přiměřená povaze, rozsahu a složitosti činností nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru a musí zajišťovat řádné a plynulé poskytování spotřebitelského úvěru.

³ Kontrola byla zahájena dne 10. 11. 2022 doručením oznámení o zahájení kontroly č. j. 2022/115003/CNB/650.

⁴ Nejvýznamnějšími samostatnými zprostředkovateli jsou dle sdělení účastníka řízení Raiffeisenbank, a.s. se svojí pobočkovou sítí a FinCaptive s.r.o.

⁵ Auta Super, s.r.o. IČO 24742520, Auto Hruška s.r.o. IČO 25877470, Auto Palace Brno s.r.o. IČO 44012748, Auto Palace Butovice s.r.o. IČO 25689401, Auto Palace Spořilov s.r.o. IČO 48591149, AUTO TOMAN, s. r. o. IČO 47974915, AUTOBEDY s.r.o. IČO 63319454, AUTOMOTOLAND CZ s.r.o. IČO 26835746, AUTOTIP servis s.r.o. IČO 2075580, FAIR AUTOTOP, s.r.o. IČO 25012878, G-car s.r.o. IČO 28082940, METEOR CAR, s. r. o. IČO 63323265, Monet Plus s.r.o. IČO 27846202, Novotný Milan IČO 63530422, OKIM spol. s r.o. IČO 48290980, Partner Auto, s.r.o. IČO 26697521, Porsche Inter Auto CZ spol. s r.o. IČO 47124652, RAMACH-AUTO s.r.o. IČO 25398504, RB AUTO, s.r.o. IČO 29460387, SUPERAUTA s.r.o. IČO 25844563, VADIM s.r.o. IČO 25166417.

⁶ Čermáková Pavla, IČO 14028565, Kučerová Ester, Ing., IČO 02249804.

⁷ Viz CD „Podklady“ soubor: 4_2022_124610_650_Odpověď_na_1_výzvu_23112022\Raiffeisen - Leasing s.r.o. ODPOVED_NA_VYZVU_k_predlozeni_podkladu.

⁸ Nové či ojeté vozidlo do 3,5 t nebo motocykl.

⁹ Viz CD „Podklady“ soubor: 4_2022_124610_650_Odpověď_na_1_výzvu_23112022\Priloha_c._1_-_Priloha_k_vyzve_1_Raiffeisen_-_Leasing.xlsx.

¹⁰ Viz CD „Podklady“ soubor: kontrola na místě_kontrolní_pohovor_8_2_2022\Kontrolní_pohovor_08122022_2_VN870223.MP3, čas 00:02:23-00:04:58.

¹¹ ZSÚ byl několikrát novelizován, naposledy s účinností od 1. 4. 2024, avšak na základě porovnání znění tohoto zákona účinného v době protiprávního jednání se zněním účinným od 1. 4. 2024 správní orgán konstatuje, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, taktéž jejich trestnost z hlediska počinu porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku. Rovněž otázka typové závažnosti nahlížení na porušené právní povinnosti nedoznala změny ve prospěch účastníka řízení.

13. Podle ustanovení § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ postupy a pravidla zahrnují pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele.
14. Podle ustanovení § 15 odst. 3 ZSÚ nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru je povinen průběžně ověřovat a pravidelně hodnotit přiměřenost a účinnost zavedených postupů a pravidel.
15. Podle ustanovení § 75 ZSÚ poskytovatel a zprostředkovatel je povinen provozovat svou činnost s odbornou péčí.
16. Podle ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ ve znění do 31. 12. 2023 poskytovatel před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru nebo změnou závazku z takové smlouvy spočívající ve významném navýšení celkové výše spotřebitelského úvěru posoudí úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů. Poskytovatel poskytne spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud z výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet.
17. Podle ustanovení § 86 odst. 2 ZSÚ ve znění do 31. 12. 2023 poskytovatel při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele posuzuje zejména schopnost spotřebitele splácet sjednané pravidelné splátky spotřebitelského úvěru, a to na základě porovnání příjmů a výdajů spotřebitele a způsobu plnění dosavadních dluhů. Hodnotu majetku přitom zohledňuje tehdy, jestliže ze smlouvy o spotřebitelském úvěru vyplývá, že spotřebitelský úvěr má být částečně nebo úplně splacen výnosem z prodeje majetku spotřebitele, nikoli pravidelnými splátkami, nebo jestliže z finanční situace spotřebitele vyplývá, že bude schopen splácet spotřebitelský úvěr bez ohledu na své příjmy.
18. Podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru se dopustí přestupku tím, že nesplní některý z požadavků na výkon činnosti podle ustanovení § 15 téhož zákona.
19. Podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ ten, kdo je oprávněn poskytovat spotřebitelský úvěr, se dopustí přestupku tím, že poskytne spotřebitelský úvěr v rozporu s ustanovením § 86 odst. 1 téhož zákona.

(i) Nesplnění některého požadavku na výkon činnosti podle ustanovení § 15 ZSÚ

Skutková zjištění

20. Účastník řízení stanovil pravidla pro schvalování spotřebitelských úvěrů vázaných na koupi vozidla kategorie M1, N1, L v období od 1. 1. 2021 do 10. 10. 2022 ve vnitřním předpise „Směrnice společnosti Raiffeisen - Leasing, s.r.o. Schvalování spotřebitelských úvěrů vázaných na koupi vozidel kategorie M1, N1, L 2-040-03“ (dále jen „Směrnice 1“) a v období od 11. 10. 2022 do 31. 10. 2022 ve vnitřním předpise „Směrnice společnosti Raiffeisen - Leasing, s.r.o. Schvalování spotřebitelských úvěrů vázaných na koupi vozidel kategorie M1, N1, L 2-040-04“ (dále jen „Směrnice 2“). Součástí pravidel pro schvalování spotřebitelských úvěrů ve Směrnici 1 a ve Směrnici 2 byly v kontrolovaném období mimo jiného i postupy pro posouzení úvěruschopnosti. Vzhledem ke skutečnosti, že udržování postupů a pravidel pro posouzení úvěruschopnosti ověřil na základě

kontrolního vzorku 20 úvěrových případů¹², kde byly smlouvy uzavřeny v období 5. 1. 2021¹³ do 28. 6. 2022¹⁴, se správní orgán bude zabývat vnitřním předpisem Směrnice 1.

21. V úvodu kapitoly VII. Posouzení úvěruschopnosti Směrnice 1 si účastník řízení stanovil, že před schválením obchodního případu musí být vždy řádně posouzena úvěruschopnost klienta, když posouzení úvěruschopnosti provádí příslušný pracovník Oddělení Retail Risk podle pravidel stanovených v kapitole VII.
22. Účastník řízení zjišťoval příjmy žadatele o úvěr prostřednictvím úvěrové žádosti, konkrétně pole *Čistý měsíční příjem (Kč)*. V případech, kdy na základě výsledku posouzení úvěruschopnosti žadatel o úvěr nedosahoval takových příjmů, aby mu mohl být spotřebitelský úvěr poskytnut, účastník řízení posuzoval a zohledňoval i příjem manžela/ky, byl-li tento příjem v daném případě k dispozici¹⁵. V těchto případech bylo pole *Čistý měsíční příjem domácnosti (Kč)* součtem čistých měsíčních příjmů žadatele a jeho manžela/ky. Čistý měsíční příjem manžela/ky se prokazoval stejně jako v případě žadatele o úvěr.¹⁶ Účastník řízení dále v žádosti o úvěr zjišťoval od žadatele o úvěr např. typ zaměstnanecké smlouvy, typ příjmu, profesní třídu, údaje o zaměstnavateli, kontaktní telefon do zaměstnání, datum nástupu do zaměstnání, zkušební dobu, byla-li sjednána apod.
23. Podle podkapitoly VII.1. Podklady k posouzení úvěruschopnosti klienta Směrnice 1 čistý měsíční příjem žadatel o úvěr v pracovním poměru prokazoval (i) výplatními páskami za poslední tři ukončené měsíce, za které již byly vystaveny, (ii) výpisy z běžného bankovního účtu žadatele o úvěr za poslední tři měsíce, kde byl zřetelně vidět příchozí mzda/plat a název zaměstnavatele a (iii) potvrzením o výši příjmu vystaveného zaměstnavatelem, ne starší než jeden měsíc ode dne podání úvěrové žádosti. V podkapitole VII.2. Verifikace zaměstnání a deklarovaného příjmu klienta Směrnice 1 si účastník řízení stanovil, že čistý měsíční příjem manžela/ky se prokazoval stejně jako v případě žadatele o úvěr.
24. Účastník řízení v rámci prezentace sdělil¹⁷, že telefonicky u zaměstnavatele ověřuje „*údaje o zaměstnání (příjem uvedený spotřebitelem, zda je/není spotřebitel ve zkušební lhůtě, zda spotřebitel je/není ve výpovědní lhůtě, zda je pracovní smlouva uzavřena na dobu určitou/neurčitou*“. Při kontrolním pohovoru dále doplnil¹⁸, že žadatel o úvěr v žádosti o úvěr uvádí kontakt do zaměstnání a pracovníci oddělení Retail Risk by se měli alespoň jedenkrát pokusit o telefonát zaměstnavateli žadatele a ověřit, zda žadatel není ve zkušební době a zda informace uvedené v žádosti jsou správné. Tuto povinnost si účastník řízení stanovil v podkapitole VII.2. Verifikace zaměstnání a deklarovaného

¹² Viz odst. 55. tohoto rozhodnutí: Tabulka č. 1 – Kontrolní vzorek.

¹³ Dne 5. 1. 2021 byla uzavřena první úvěrová smlouva č. [REDAKCE] ze vzorků 20 úvěrových případů.

¹⁴ Dne 28. 6. 2022 byla uzavřena poslední úvěrová smlouva č. [REDAKCE] ze vzorků 20 úvěrových případů.

¹⁵ Viz CD „Podklady“ soubor: kontrola na místě_kontrolní pohovor_8_2_2022\Kontrolní pohovor 08122022 1 VN870222.MP3, čas 00:45:29-00:46:00.

¹⁶ Viz CD „Podklady“ soubory: 7_2022_128731_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_2_01122022\Priloha_c_1_-2-040-03_-Schvalovani_spotrebitelskych_uveru_vazanych_na_koupi_vozidel_kategorie....pdf

a 7_2022_128731_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_2_01122022\Priloha_c_3_-2-040-04_-Schvalovani_spotrebitelskych_uveru_vazanych_na_koupi_vozidel_kategorie...pdf.

¹⁷ Viz CD „Podklady“ soubor: 36_2023_006343_CNB_650_Prezentace na kontrolu na místě\Prezentace pro jednání - Raiffeisen - Leasing s.r.o..msg a v emailové zprávě soubor ČNB_RLCZ_Posuzování úvěruschopnosti, prodlení spotřebitele, vymáhání pohledávek.pdf, str. 31.

¹⁸ CD „Podklady“ soubor: kontrola na místě_kontrolní pohovor_8_2_2022\Kontrolní pohovor 08122022 2 VN870223.MP3, čas 00:34:22-00:35:15.

příjmu klienta Směrnice 1, když kromě telefonického ověření zaměstnavatele definoval pomocné databáze pro ověření přesného názvu firmy nebo ověření shody IČO.¹⁹

25. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení poskytoval vázané spotřebitelské úvěry se splatností až 84 měsíců, tedy až 7 let, byl vyzván²⁰, aby sdělil, jakým způsobem ověřoval předpoklady pro udržitelnost příjmů žadatele o úvěr – zaměstnance, včetně státního zaměstnance ve služebním poměru, resp. jakým způsobem ověřoval, zda měl daný zaměstnanec sjednaný pracovní/služební poměr na dobu určitou/neurčitou, byl ve výpovědní/zkušební době v případech, kdy žadatel předložil toliko výplatní pásky nebo výpisy z účtu, z nichž nebyly tyto informace patrné, včetně toho, jakým způsobem byl na checklistech RMD_FON²¹ doplněn a ověřen řádek 7: „Klient není ve zkušební lhůtě nebo ve výpovědi“ v případech, kdy účastník řízení nedisponoval příslušnými doklady a dokumenty od žadatele, z nichž by byly tyto informace patrné.
26. Účastník řízení k tomu uvedl²²: „V rámci ověřování udržitelnosti příjmů spotřebitele a tedy při doplňování kolonky 7) Checklistu RMD společnost vychází z tvrzení uvedených spotřebitelem v žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru. Konkrétně v kolonce Typ zaměstnanecké smlouvy/Příjem se uvádí, zda je spotřebitel ve zkušební lhůtě, zda jeho pracovní smlouva byla uzavřena na dobu určitou nebo neurčitou, zda je ve služebním poměru atd. V případě, kdy je v žádosti uvedena pracovní smlouva na dobu určitou, požaduje společnost v souladu s podmínkami uvedenými v čl. VII.4 směrnice č. 2-040 doložení pracovní smlouvy spotřebitele. Doložení pracovní smlouvy není společností vyžadováno ve všech případech, jelikož má společnost za to, že by tímto požadavkem neúměrně zatěžovala spotřebitele. Vzhledem k tomu, že spotřebitel má povinnost uvádět společnosti úplné a pravdivé informace, společnost vyhodnotila, že tento údaj uvedený spotřebitelem v žádosti považuje za dostačující a nebude jej dále ověřovat.“
27. Z tohoto sdělení účastníka řízení vyplývá, že při ověřování předpokladů udržitelnosti příjmů žadatele o úvěr - zaměstnance vycházel zejména z jeho tvrzení uvedeného v žádosti o úvěr, že pracovní smlouva byla uzavřena na dobu neurčitou, které dále neověřoval v případech, kdy žadatel doložil příjem (i) výpisy z bankovního účtu za poslední 3 měsíce nebo (ii) výplatními páskami za poslední 3 měsíce.
28. Účastník řízení neměl ve Směrnici 1 nastavena pravidla a postupy pro zohledňování nepravidelných složek příjmů žadatele o úvěr, případně jeho manžela/ky. Tuto skutečnost účastník řízení potvrdil v odpovědi²³ na výzvu²⁴ správního orgánu, když uvedl: „Dosud nebylo toto pravidlo výslovně uvedeno v interních normách společnosti, nicméně na základě této zkušenosti jej společnost zakotvila do aktualizované verze normy č. 2-040...“.

¹⁹ Konkrétně ověření IČO prostřednictvím webových stránek: http://wwwinfo.mfcr.cz/ares/ares_fr.html.cz (ARES), <http://portal.justice.cz/uvod/justice.aspx> a <http://www.rzp.cz>.

²⁰ Viz CD „Podklady“ soubor: 63_2023_029113_CNB_650_vyzva č. 8\2023_029113_CNB_650_Vyzva_8_Raiffeisen_Leasing.pdf.

²¹ Pozn. správního orgánu: jedná se o dokument vyplňovaný pracovníkem oddělení Retail Risk při posuzování úvěruschopnosti žadatelů o úvěr, jehož vzor je přílohou Směrnice 2. V předchozí verzi Směrnice 1 tento řádek obsažen není.

²² Viz CD „Podklady“ soubor: 66_2023_034084_CNB_650_odpoved na výzvu č_8_22_03_2023\Raiffeisen_-_Leasing_s.r.o._odpoved_na_vyzvu_c._8.pdf.

²³ Viz CD „Podklady“ soubor: 60_2023_021306_CNB_650_Odpoved na výzvu č_6_20022023\Raiffeisen_-_Leasing_s.r.o._odpoved_na_vyzvu_c._6.pdf.

²⁴ Viz CD „Podklady“ soubor: 59_2023_019087_CNB_650_vyzva č. 6\ 2023_019087_CNB_650_Vyzva_6_Raiffeisen_Leasing.pdf.

29. Účastník řízení ke svému postupu při započítávání nepravidelných příjmů dále uvedl²⁵: „Společnost, respektive pracovník oddělení Retail Risk, standardně nenárokové složky mzdy (např. bonusy, mimořádné odměny apod.) při posuzování úvěruschopnosti do čistého měsíčního příjmu spotřebitele nezahrnuje, avšak za předpokladu, že takovou informaci má k dispozici. Důvodem je zejména skutečnost, že na ni nemá spotřebitel nárok a tudíž nejistota, že ji obdrží či nepravidelnost tohoto příjmu.“ Analýzou dokumentace předložené ke vzorku úvěrových případů správní orgán zjistil, že tomu tak v úvěrových případech [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE] nebylo, když pracovník účastníka řízení, který informaci o nepravidelných složkách příjmu žadatele o úvěr měl k dispozici, přesto tyto příjmy do posuzování úvěruschopnosti zahrnul.²⁶
30. Účastník řízení zjišťoval informace o výdajích a závazcích žadatele o úvěr prostřednictvím polí v úvěrové žádosti, a to Součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti (nájem, energie, doprava, výživné apod.) (Kč), Součet mimořádných měsíčních výdajů domácnosti (např. v souvislosti s dlouhodobou nemocí apod.) (Kč) a Součet měsíčních výdajů domácnosti na splácení půjček, jiných úvěrových produktů, leasingu atd. (Kč)**.
31. Účastník řízení sdělil²⁷, že do pole Součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti (nájem, energie, doprava, výživné apod.) (Kč) uváděl žadatel o úvěr měsíční výdaje za celou domácnost, nikoliv jen za žadatele a dále²⁸, že položka Součet mimořádných měsíčních výdajů domácnosti (např. v souvislosti s dlouhodobou nemocí apod.) (Kč) žadateli většinou nebývala vyplněna a byla určena pro vyplnění výdajů, které se nedaly zahrnout do položky Součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti (nájem, energie, doprava, výživné apod.) (Kč).
32. Účastník řízení uvedl²⁹, že nepožadoval od žadatele o úvěr doložení měsíčních výdajů na provoz domácnosti, ale žadatel tyto výdaje pouze prohlašoval do úvěrové žádosti. Účastník řízení dále upřesnil, že nepožadoval doložení ani výdajů na bydlení například doložením SIPO, nájemní smlouvou, dokladem o vodném, stočném, zálohách na energie apod. Účastník řízení od žadatele o úvěr v úvěrové žádosti zjišťoval i počet vyživovaných dětí, nicméně bez informace o jejich věku.
33. Účastník řízení dále uvedl³⁰ následující: „každá žádost o poskytnutí spotřebitelského úvěru je posuzována individuálně, přičemž společnost od spotřebitele vždy předně žádá sdělení informací o jeho výdajích a tyto až následně ověřuje (zejména z veřejných registrů a NRKI) a porovnává s částkou vypočtenou dle údajů zveřejněných ČSÚ³¹. Statistická data ČSÚ tak nikdy nejsou primárním či jediným zdrojem k výpočtu výdajů spotřebitele. Spotřebitel je současně v žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru poučen

²⁵ Přijato ČNB dne 20. 2. 2023, č. j. 2023/021306/CNB/650, soubor Raiffeisen_-_Leasing_s.r.o._odpoved_na_vyzvu_c._6.pdf.

²⁶ Viz odst. 160. tohoto rozhodnutí.

²⁷ Viz CD „Podklady“ soubor: soubor kontrola na místě_kontrolní pohovor_8_2_2022\Kontrolní pohovor 08122022 2 VN870223, čas 00:40:54-00:41:21.

²⁸ Viz CD „Podklady“ soubor: soubor kontrola na místě_kontrolní pohovor_8_2_2022\Kontrolní pohovor 08122022 2 VN870223, čas 01:13:09-01:13:47.

²⁹ Viz CD „Podklady“ soubor: soubor kontrola na místě_kontrolní pohovor_8_2_2022\Kontrolní pohovor Kontrolní pohovor 08122022 2 VN870223, čas 01:06:20-01:07:15.

³⁰ Viz CD „Podklady“ soubor: 60_2023_021306_CNB_650_Odpověď_na_vyzvu_č_6_20022023\Raiffeisen_-_Leasing_s.r.o._odpoved_na_vyzvu_c._6.pdf.

³¹ Poznámka správního orgánu: jedná se o zkratku Českého statistického úřadu, kterou bude dále v textu užívat i správní orgán.

o tom, že má zákonnou povinnost poskytnout společnosti úplné a pravdivé informace. Společnost tudíž v každém jednotlivém případě zjišťuje výdaje na základě sdělení spotřebitele a následně spotřebitelem tvrzené skutečnosti a informace ověřuje porovnáním se statistickými daty či také formou doplňujících dotazů. Do posuzování úvěruschopnosti pak v případě výdajů vstupuje vždy vyšší hodnota. “

34. K závazkům účastník řízení uvedl³², že do pole v žádosti o úvěr Součet měsíčních výdajů domácnosti na splácení půjček, jiných úvěrových produktů, leasingu atd. (Kč)** zapisoval žadatel o úvěr měsíční výdaje na splácení dluhů, které se vztahovaly pouze k jeho osobě, nikoli k domácnosti, jak uvádí nadpis položky.
35. Účastník řízení po podání žádosti o úvěr ověřoval žadatele o úvěr prostřednictvím tzv. Multireg automatické kontroly. Tato automatická kontrola zahrnovala ověření platnosti občanského průkazu, kontrolu záznamů v insolvenčním rejstříku, kontrolu v systému sledování vazeb (přes Bisnode) - dotaz, zda žadatel o úvěr nemá IČO, nefiguruje v nějaké společnosti apod., kontrolu adresy přes systém RUIAN (registr adres) a kontrolu v Nebankovním registru klientských informací (NRKI).³³
36. Po Multireg automatické kontrole následně docházelo k manuálnímu ověření informací o každém žadateli o úvěr, kdy účastník řízení vstupoval do aplikace CREST, potažmo do registrů NRKI/BRKI³⁴, aby zjistil konkrétní bližší informace o případných záznamech žadatele o úvěr v předmětných úvěrových registrech.³⁵
37. Účastník řízení dále ověřoval žadatele o úvěr v Centrální evidenci exekucí³⁶ a to prostřednictvím aplikace Bisnode.³⁷
38. V souladu s podkapitolou VII.6. Miniscoring FON Směrnice 1 pracovník Oddělení Retail Risk příjmy a výdaje domácnosti na splácení půjček, jiných úvěrových produktů a leasingu měl přepisovat do tabulky „Miniscoring FON“. Pokud měl pracovník Oddělení Retail Risk pochybnosti o pravdivosti a/nebo správnosti tvrzení žadatele o úvěr ohledně výdajů domácnosti na splácení půjček, jiných úvěrových produktů a leasingu uvedených v žádosti o úvěr, měl si podle podkapitoly VII.6. Miniscoring FON Směrnice 1 vyžádat od žadatele o úvěr detailní informace o výši výdajů na bydlení, energie, stravování a domácnost, které byl žadatel o úvěr povinen doložit zejména nájemní smlouvou, SIPO, fakturami dodavatelů energií a služeb (elektřina, voda, plyn), účtenkami, případně rovněž výpisem z účtu. Správní orgán k této povinnosti stanovené v podkapitole VII.6. Miniscoring FON Směrnice 1 dodává, že není zcela jasné, z jakého důvodu se měly vyžadovat od žadatele o úvěr dokumenty jako nájemní smlouva, SIPO,

³² Viz CD „Podklady“ soubor: soubor kontrola na místě_kontrolní pohovor_8_2_2022\Kontrolní pohovor 08122022 2 VN870223.MP3, čas 00:40:54-00:41:13.

³³ Viz CD „Podklady“ soubor: 36_2023_006343_CNB_650_Prezentace na kontrolu na místě\Prezentace pro jednání - Raiffeisen - Leasing s.r.o..msg a v emailové zprávě soubor ČNB_RLCZ_Posuzování úvěruschopnosti, prodlení spotřebitele, vymáhání pohledávek.pdf, str. 34.

³⁴ Viz CD „Podklady“ soubor: 36_2023_006343_CNB_650_Prezentace na kontrolu na místě\Prezentace pro jednání - Raiffeisen - Leasing s.r.o..msg a v emailové zprávě soubor ČNB_RLCZ_Posuzování úvěruschopnosti, prodlení spotřebitele, vymáhání pohledávek.pdf, str. 35.

³⁵ Viz CD „Podklady“ soubory 7_2022_128731_CNB_650_Odpověď na výzvu č. 2_01122022\Priloha_c._1_-2-040-03_-Schvalovani_spotrebitelskych_uveru_vazanych_na_koupi_vozidel_kategorie....pdf a Priloha_c._3_-2-040-04_-Schvalovani_spotrebitelskych_uveru_vazanych_na_koupi_vozidel_kategorie....pdf, dle čl. VII.6. Směrnice 1 a Směrnice 2.

³⁶ Viz CD „Podklady“ soubor: kontrola na místě_kontrolní pohovor_8_2_2022\Kontrolní pohovor 08122022 1 VN870222.MP3, čas 00:38:05-00:38:20.

³⁷ Viz CD „Podklady“ soubor: 36_2023_006343_CNB_650_Prezentace na kontrolu na místě\Prezentace pro jednání - Raiffeisen - Leasing s.r.o..msg a v emailové zprávě soubor ČNB_RLCZ_Posuzování úvěruschopnosti, prodlení spotřebitele, vymáhání pohledávek.pdf, str. 36.

faktury dodavatelů energií a služeb (elektřina, voda, plyn) apod., když tyto dokumenty nemohly odstranit pochybnost o výdajích domácnosti na splácení půjček, jiných úvěrových produktů a leasingu uvedených v žádosti o úvěr.

39. Dokumenty jako nájemní smlouva, SIPO, faktury dodavatelů energií a služeb (elektřina, voda, plyn) apod. mohly doložit výdaje domácnosti na bydlení, účastník řízení výdaje na bydlení tímto způsobem nicméně neověřoval.
40. Dále správní orgán zjistil, že účastník řízení do tabulky „Miniscoring FON“ vyplňoval také měsíční náklady na život. V podkapitole VII.6. Miniscoring FON Směrnice 1 účastník řízení uvedl: „*Kromě těchto položek vyplňuje RMD do tabulky „Miniscoring FON“ také **měsíční náklady na život**, které vychází z údajů ČSÚ a zahrnují vydání domácností za potraviny a nealkoholické nápoje, odívání a obuv, za bydlení, vodu, energie a paliva, zdraví, dopravu, rekreace, vzdělání, a další spotřební nezbytné či zbytné vydání. V případě, že klient uvedl v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru měsíční náklady na život v částce vyšší, než by v příslušném případě vycházela dle částky regionálních nákladů dle této směrnice, bude pracovník RMD pracovat s údajem uvedeným klientem v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru.*“ V podkapitole VII.6. Miniscoring FON Směrnice 1 účastník řízení dále uvedl: „*Do miniscoringu FON se použijí vypočtené hodnoty podle místa trvalého pobytu klienta, přičemž pro Prahu se doplňuje částka 9900,-Kč, pro zbytek ČR pak částka 7927,-Kč. Do celkové hodnoty měsíčních nákladů na život domácnosti se berou tyto výše uvedené hodnoty ze 100% v případě klienta, z 50% v případě manžela/-ky a za každé dítě 20% z vypočtené hodnoty.*“
41. Navýšení nákladů pro žadatele v Praze účastník řízení vysvětlil³⁸ následovně: „*Důvodem navýšení měsíčních výdajů pro Prahu o 25 % byla skutečnost, že společnost vycházela z předpokladu, že příjmy v Praze byly vyšší v průměru přibližně o 25 % v porovnání s ostatními regiony České republiky, a návazně tak byly vyšší i životní náklady v Praze.*“
42. Konkrétní statistická data ČSÚ, ze kterých účastník řízení při výpočtu výše měsíčních nákladů na život (ve vnitřním předpise Směrnice 1 označená jako *měsíční náklady na život* a v Miniscoring FON jako *Náklady ČSÚ*) vycházel,³⁹ byla ze statistiky „*Peněžní vydání domácností podle postavení osoby v čele domácnosti*“⁴⁰. Do výpočtu účastník řízení zahrnul všechny položky z části A. SPOTŘEBNÍ VYDÁNÍ uvedené ve sloupci s názvem „Domácnosti celkem“ této statistiky.
43. Účastník řízení vybral a zeleně označil položky, které vyhodnotil za tzv. „nezbytné výdaje“. Tyto byly zařazeny do výpočtu s vahou 90 %, tedy pro výpočet byla použita částka odpovídající 90 % měsíčních výdajů uvedených ČSÚ.
44. Červeně označil účastník řízení tzv. „zbytné výdaje“, přičemž tyto byly do výpočtu zařazeny s vahou 15 % (pro výpočet byla tedy použita částka odpovídající 15 % měsíčních výdajů uvedených ČSÚ).

³⁸ Viz CD „Podklady“ soubor: 60_2023_021306_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_6_20022023\Raiffeisen - _Leasing_s.r.o._odpoved_na_vyzvu_c._6.pdf.

³⁹ Viz CD „Podklady“ soubor: 13_2022_135111_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_3_19122022\Raiffeisen - _Leasing_s.r.o._odpoved_na_vyzvu_c._3 (1).pdf.

⁴⁰ Tabulka je dostupná pod tímto odkazem: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&katalog=30847&pvo=ZUR06&c=v3~8_RP2021.

2017		
A. SPOTŘEBNÍ VYDÁNÍ		
01	POTRAVINY A NEALKOHOLICKÉ NÁPOJE	28 222
02	ALKOHOLICKÉ NÁPOJE, TABÁK	4 556
03	ODÍVÁNÍ A OBUV	7 100
04	BYDLENÍ, VODA, ENERGIE, PALIVA	33 278
05	BYTOVÉ VYBAVENÍ, ZAŘÍZENÍ	9 335
06	ZDRAVÍ	3 684
07	DOPRAVA	14 164
08	POŠTY A TELEKOMUNIKACE	6 422
09	REKREACE A KULTURA	15 078
10	VZDĚLÁVÁNÍ	1 452
11	STRAVOVÁNÍ A UBYTOVÁNÍ	9 846
12	OSTATNÍ ZBOŽÍ A SLUŽBY	11 058
VYDÁNÍ CELKEM		144 195
Nezbytné výdaje - (zeleně) - celkem		98 878
Nezbytné výdaje - (zeleně) - měsíčně		8 240
Nezbytné výdaje - (zeleně) - měsíčně (váha 90%)		7 416
Zbytné výdaje - (červeně) - celkem		45 317
Zbytné výdaje - (červeně) - měsíčně		3 776
Zbytné výdaje - (červeně) - měsíčně (váha 15%)		566
Životní výdaje na osobu - měsíční průměr		7 982
Životní výdaje na osobu Praha - měsíční průměr		9 978
Životní výdaje na osobu ČR mimo Praha - měsíční průměr		7 982
		55
		7 927

45. Účastník řízení při výpočtu výše *měsíčních nákladů* využil data dle ČSÚ za rok 2017, když hodnoty pro Prahu ve výši 9 900 Kč a pro zbytek ČR ve výši 7 927 Kč používal při posuzování úvěruschopnosti prokazatelně v období v období 5. 1. 2021⁴¹ do 28. 6. 2022⁴². Správní orgán tuto skutečnost ověřil při kontrole vzorku 20 úvěrových případů.⁴³
46. Účastník řízení takto vypočtené a stanovené hodnoty používal v tabulce „Miniscoring FON“. Účastník řízení dále tyto vypočtené hodnoty porovnával s hodnotou sdělených (avšak nedoložených) výdajů v žádosti o úvěr, když následně vstupovala do hodnocení úvěruschopnosti žadatele o úvěr ta hodnota, která byla vyšší.⁴⁴
47. Co se týkalo závazků, účastník řízení do tabulky „Miniscoring FON“, doplňoval⁴⁵ údaj o závazcích podle nastaveného procesu, podle toho, zda byl vyšší údaj uvedený žadatelem o úvěr v žádosti o úvěr nebo zjištěný údaj ověřením žadatele o úvěr v registrech NRKI/BRKI.⁴⁶
48. K závazkům manžela/ky žadatele o úvěr účastník řízení nejdříve sdělil, že je nezohledňuje, tedy ani nezjišťuje, a to ani v případě, že zohledňuje příjem manžela/ky žadatele o úvěr.⁴⁷ Tento přístup pak účastník řízení upřesnil v tom směru, že pokud žadatel o úvěr uvede v žádosti v položce *Součet měsíčních výdajů domácnosti na splácení*

⁴¹ Dne 5. 1. 2021 byla uzavřena první úvěrová smlouva č. [REDAKCE] ze vzorků 20 úvěrových případů.

⁴² Dne 28. 6. 2022 byla uzavřena poslední úvěrová smlouva č. [REDAKCE] ze vzorků 20 úvěrových případů.

⁴³ Viz odst. 55. tohoto rozhodnutí: Tabulka č. 1 – Kontrolní vzorek.

⁴⁴ Viz Protokol o kontrole str. 16 až 20.

⁴⁵ Viz CD „Podklady“ soubory: 7_2022_128731_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_2_01122022\Priloha_c._1_-2-040-03_-Schvalovani_spotrebitelskych_uveru_vazanych_na_koupi_vozidel_kategorie....pdf a Priloha_c._3_-2-040-04_-Schvalovani_spotrebitelskych_uveru_vazanych_na_koupi_vozidel_kategorie....pdf, dle čl. VII.6. obou směrnic.

⁴⁶ Viz CD „Podklady“ soubor: kontrola na místě_kontrolní_pohovor_8_2_2022\Kontrolní_pohovor_08122022_1_VN870222.MP3, čas 00:42:07-00:42:53 a kontrola na místě_kontrolní_pohovor_8_2_2022\Kontrolní_pohovor_08122022_2_VN870223.MP3, čas 01:15:45-01:16:10.

⁴⁷ Viz CD „Podklady“ soubor: kontrola na místě_kontrolní_pohovor_8_2_2022\Kontrolní_pohovor_08122022_2_VN870223.MP3, čas 00:40:54-00:43:40.

půjček, jiných úvěrových produktů, leasingu atd. vyšší částku, než která byla účastníkem řízení zjištěna z registrů NRKI/BRKI, doplní účastník řízení do tabulky „Miniscoring FON“ částku z žádosti a tato je použita při posuzování úvěruschopnosti žadatele o úvěr. K tomu účastník řízení doplnil, že v této částce pak mohou (ale taky nemusí) být kromě závazků žadatele o úvěr zjištěných z registrů NRKI/BRKI zahrnuty závazky jeho manžela/ky, případně další závazky žadatele o úvěr, které se v registrech NRKI/BRKI neevidují.⁴⁸

49. Je tedy zřejmé, že mohlo dojít k situacím, kdy účastník řízení ověřoval a zohledňoval příjem jak žadatele o úvěr, tak jeho manžela/ky, nicméně finanční závazky byly ověřovány a zohledňovány pouze ty na straně žadatele o úvěr, případně zohledňovány, ale bez ověření, ty výlučně na straně jeho manžela/ky. Blíže viz kapitola (ii).

Stanovisko správního orgánu vč. právní kvalifikace

50. Účastník řízení byl povinen zavést a udržovat podle ustanovení § 15 odst. 1 ZSÚ postupy a pravidla, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru. Podle ustanovení § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ postupy a pravidla podle odstavce 1 zahrnují pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele.
51. Za nejzávažnější pochybení v postupech a pravidlech pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele správní orgán považuje to, že se účastník řízení spokojil s nedostatečně ověřenou výší tvrzených výdajů žadatelem o úvěr, které následně porovnával s modelovým výpočtem založeným na neaktuálních statistických datech ČSÚ z roku 2017, který nebyl dostatečně kvalitní a robustní, když následně pro posuzování úvěruschopnosti použil hodnotu výdajů, která byla vyšší. Bylo zjištěno, že tímto způsobem účastník řízení postupoval systematicky ve všech případech ze vzorku 20 úvěrových případů.⁴⁹ Správní orgán konstatuje, že takový postup účastníka řízení je v rozporu s ustanovením § 86 odst. 1 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023. Účastník řízení byl povinen podle ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele. Správní orgán v této souvislosti konstatuje, že již podle předchozí právní úpravy vykládaly soudy, a to jak mezinárodní tak české, pojem „informace získána od spotřebitele“ tak, že se musí jednat o informace, které budou podepřené doklady (viz např. rozsudek SDEU ve věci C-449/13 ze dne 18. 12. 2014). Stejně tak z rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 30/2015-39 ze dne 1. 4. 2015 vyplývá, že součástí odborné péče poskytovatele úvěru je i taková obezřetnost, která jej vede k nespolehání se jen na údaje tvrzené žadatelem o úvěr, ale i k prověření (požadavku na doložení) těchto tvrzení (např. potvrzením o zaměstnání a příjmu, doložením výplatních pásek, doložením výpisu z účtu žadatele apod.). Od tohoto výkladu se neodklouje ani aktuální judikatura soudů, týkající se ZSÚ.⁵⁰
52. Správní orgán je toho názoru, že u vstupních dat do modelového výpočtu byl účastník řízení povinen zajistit určitou kvalitu. Je nezbytné, aby výstup z modelového výpočtu,

⁴⁸ Viz CD „Podklady“ soubor: kontrola na místě_kontrolní pohovor_8_2_2022\Kontrolní pohovor 08122022 2 VN870223.MP3, čas 01:18:16-01:19:20.

⁴⁹ Viz odst. 55. tohoto rozhodnutí: Tabulka č. 1 – Kontrolní vzorek.

⁵⁰ Viz např. rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 6 A 50/2022 ze dne 18. 5. 2023 nebo sp. zn. 14 A 107/2023 ze dne 16. 10. 2023. Dále též rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 8/2023 ze dne 31. 1. 2024, rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 1819/2023 ze dne 27. 9. 2023 nebo usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 33 ICdo 159/2022 ze dne 29. 6. 2023.

pakliže má sloužit k ověření tvrzení žadatele o úvěr o výši výdajů, byl dostatečně individualizovaný ke konkrétnímu žadateli o úvěr.⁵¹ V projednávaném případě tomu tak však nebylo. Účastník řízení určil v kontrolovaném období výdaje žadatele o úvěr plošně všem stejným způsobem. Měsíční náklady na život účastník řízení určil modelovým výpočtem pro žadatele o úvěr, který bydlí v Praze ve výši 9 900 Kč a žadatele o úvěr, který bydlí ve zbytku ČR ve výši 7 927 Kč. Takto určené výdaje potom účastník řízení porovnával s uvedenými výdaji v Žádosti o úvěr, když po té zahrnul do posuzování úvěruschopnosti ty výdaje, které byly vyšší. V případech, ve kterých byly výdaje určeny na základě modelového výpočtu, byly při posuzování úvěruschopnosti u všech žadatelů s bydlištěm v Praze zahrnuty výdaje ve výši 9 900 Kč a ve zbytku ČR ve výši 7 927 Kč. Správní orgán v tomto případě postrádá dostatečnou robustnost modelového výpočtu, když při plošném určení výdajů ve výši 9 900 Kč nebo ve výši 7 927 Kč pro každého žadatele o úvěr zcela absentuje požadavek při posuzování úvěruschopnosti, který se týká zohlednění konkrétních poměrů žadatele o úvěr. Ve druhém případě, kdy byly do posouzení úvěruschopnosti zahrnuté výdaje uvedené v Žádosti o úvěr, nelze za dostatečné ověření tvrzených výdajů považovat výstup z modelového výpočtu ve výši 9 900 Kč nebo ve výši 7 927 Kč. Takové ověření tvrzených výdajů žadatelem o úvěr neodpovídá požadavku ustanovení § 86 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023. Nedostatečně individualizovaný výstup z modelového výpočtu založený na neaktuálních statistických datech ČSÚ z roku 2017, který není dostatečně robustní, rozhodně nemůže nahradit ověření konkrétních poměrů konkrétního žadatele o úvěr.⁵²

53. Na základě výše uvedeného má správní orgán za prokázané, že účastník řízení nesplnil v období 5. 1. 2021⁵³ do 28. 6. 2022⁵⁴ požadavek na zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele vhodných z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, když udržoval pravidla a postupy pro určení výdajů žadatele o úvěr a jeho domácnosti založené na porovnání deklarovaných výdajů žadatele o úvěr s výsledkem z nedostatečně robustního modelového výpočtu založeného na neaktuálních statistických datech ČSÚ z roku 2017, přičemž při posuzování úvěruschopnosti pak zohlednil vyšší hodnotu, aniž by řádně zjišťoval (ověřoval) výdaje konkrétního žadatele o úvěr a jeho domácnosti, a tím porušil povinnost podle ustanovení § 15 odst. 1 a 2 písm. c) ZSÚ, čímž se dopustil přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ.

⁵¹ Viz např. rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 3 A 107/2017 – 114 ze dne 21. 5. 2019, kde soud uvedl: „Soud ze správního spisu ověřil, že v posuzovaném případě žalobkyně ve třech případech nedostatečně posoudila úvěruschopnost spotřebitelů, neboť neprokázala, potažmo nepředložila důkaz, že by prověřila výdaje spotřebitele, přičemž vycházela především ze statistických údajů. Z uvedeného vyplývá, že se nezabývala konkrétními skutečnostmi vztahujícími se k jednotlivým spotřebitelům. Statistické ověření nemůže přitom nahradit ověřování individualizovaných informací o spotřebiteli, může je toliko podpořit. Žalobkyně při ověřování výdajů vycházela pouze z tvrzení spotřebitelů a nepožadovala ani doložení dokladů o jejich majetkové situaci.“

⁵² Viz usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 33 ICdo 126/2022 ze dne 24. 3. 2023, kde soud uvedl: „Z toho vyplývá, že vycházel pouze z informací o životním a existenčním minimu a o průměrných výdajích obyvatelstva bez zjištění konkrétních informací o žadateli, neodpovídá řádnému posouzení úvěruschopnosti.“ A rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 2178/2018 ze dne 25. 7. 2018, kde soud uvedl: „Nepochybně klíčová je i povinnost věřitele využívat veřejně dostupné informace, jakými jsou například státem publikované údaje o životním a existenčním minimu podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, a o průměrných výdajích obyvatelstva (databáze Českého statistického úřadu), a tyto porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými (ne pouze tvrzenými) informacemi o jeho příjmech a výdajích. To ostatně dovodil ve svém rozhodnutí ze dne 1. 4. 2015, sp. zn. 1 As 30/2015, i Nejvyšší správní soud, jehož závěry použil na podporu své argumentace již odvolací soud v napadeném rozhodnutí.“

⁵³ Dne 5. 1. 2021 byla uzavřena první úvěrová smlouva č. [REDAKCE] ze vzorků 20 úvěrových případů.

⁵⁴ Dne 28. 6. 2022 byla uzavřena poslední úvěrová smlouva č. [REDAKCE] ze vzorků 20 úvěrových případů.

(ii) Poskytnutí spotřebitelských úvěrů v rozporu s ustanovením § 86 odst. 1 ZSÚ

54. Účastník řízení na základě výzvy č. j. 2022/118422/CNB/650 ze dne 9. 11. 2022 předložil⁵⁵ správnímu orgánu seznam smluv o spotřebitelském úvěru, které byly uzavřeny v kontrolovaném období od 1. 1. 2021 do 31. 10. 2022. Dle tohoto seznamu účastník řízení uzavřel v kontrolovaném období 231 smluv, ze kterých správní orgán vybral kontrolní vzorek 20 úvěrových případů (dále též „kontrolní vzorek“).

55. Tabulka č. 1 – Kontrolní vzorek

	Číslo smlouvy	Datum uzavření smlouvy	Jméno a příjmení spotřebitele
1.	██████████	5. 1. 2021	██████████
2.	██████████	25. 1. 2021	██████████
3.	██████████	2. 2. 2021	██████████
4.	██████████	8. 2. 2021	██████████
5.	██████████	12. 2. 2021	██████████
6.	██████████	15. 2. 2021	██████████
7.	██████████	15. 3. 2021	██████████
8.	██████████	1. 4. 2021	██████████
9.	██████████	27. 4. 2021	██████████
10.	██████████	24. 6. 2021	██████████
11.	██████████	15. 7. 2021	██████████
12.	██████████	10. 9. 2021	██████████
13.	██████████	10. 9. 2021	██████████
14.	██████████	7. 10. 2021	██████████
15.	██████████	15. 11. 2021	██████████
16.	██████████	26. 11. 2021	██████████
17.	██████████	10. 3. 2022	██████████
18.	██████████	12. 4. 2022	██████████
19.	██████████	29. 4. 2022	██████████
20.	██████████	28. 6. 2022	██████████

⁵⁵ Viz CD „Podklady“ soubor: 4_2022_124610_650_Odpověď_na_1_výzvu_23112022\Priloha_c_1_-_Priloha_k_vyzve_1_Raiffeisen_-_Leasing.xlsx.

Úvěrový případ [REDAKCE]⁵⁶

56. Účastník řízení uzavřel dne 5. 1. 2021 se žadatelkou o úvěr [REDAKCE] smlouvu o spotřebitelském úvěru č. [REDAKCE], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr o celkové výši 461 799,99 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 8 376 Kč po dobu 72 měsíců.⁵⁷
57. Příjmy žadatelky o úvěr ve výši 34 654 Kč účastník řízení ověřil prostřednictvím výpisů z bankovního účtu za období od 1. 9. 2020 do 30. 11. 2020 k bankovnímu účtu č. [REDAKCE], výpisů z bankovního účtu za období od 1. 11. 2020 do 30. 11. 2020 k bankovnímu účtu č. [REDAKCE] a prostřednictvím Přiznání k dani fyzických osob za rok 2019.⁵⁸ Z podkladů, které žadatelka o úvěr předložila účastníku řízení nelze zjistit, zda započítané příjmy jsou ze zaměstnaneckého poměru na dobu určitou nebo na dobu neurčitou, zda není žadatelka o úvěr ve zkušební době apod. Vzhledem ke skutečnosti, že výše spotřebitelského úvěru dosáhla 461 799, 99 Kč, kterou měla žadatelka o úvěr splácet po dobu 72 měsíců, bylo žádoucí pro řádné posouzení úvěruschopnosti v souladu s odbornou péčí ověřit udržitelnost příjmů žadatelky o úvěr. U manžela žadatelky o úvěr účastník řízení tyto informace zjistil a řádně ověřil.⁵⁹
58. Výdaje žadatelky o úvěr a její domácnosti účastník řízení stanovil prostřednictvím modelového výpočtu a závazky na základě sdělení spotřebitelky, které byly částečně ověřeny v registrech NRKI/BRKI. Konkrétně účastník řízení použil při posuzování úvěruschopnosti⁶⁰ modelovým výpočtem výdaje domácnosti ve výši 11 890,50 Kč a závazky ve výši 25 000 Kč, když v registrech NRKI/BRKI zjistil a ověřil závazky pouze žadatelky o úvěr ve výši 16 299 Kč⁶¹.
59. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatelky o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- nezjistil (neověřil)⁶² při posuzování úvěruschopnosti udržitelnost příjmu

⁵⁶ Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003440_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_06012023_[REDAKCE] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014450_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_5_01022023_[REDAKCE]

⁵⁷ Viz soubor: C_D_[REDAKCE]_Smlouva_o_spotřebitelskem_uvěru_SK_VUP.pdf.

⁵⁸ Viz soubory: J_[REDAKCE]_Dolozeni_prijmu_1.pdf, J_[REDAKCE]_Dolozeni_prijmu_2.pdf, J_[REDAKCE]_Dolozeni_prijmu_3.pdf, J_[REDAKCE]_Dolozeni_prijmu_4.pdf, J_[REDAKCE]_Dolozeni_prijmu_5.pdf J_[REDAKCE]_Dolozeni_prijmu_6.pdf.

⁵⁹ U manžela žadatelky o úvěr účastník řízení požadoval při doložení příjmů na jím vyhotoveném formuláři „Potvrzení o výši příjmu ze závislé činnosti a funkčních požitků“, který byl potvrzen zaměstnavatelem, a který obsahoval údaje o tom, od kdy je manžel zaměstnán, a zda je pracovní poměr sjednán na dobu neurčitou. Viz soubor: J_[REDAKCE]_Potvrzeni_o_vysi_prijmu_manzela.jpg.

⁶⁰ Viz soubor: L_[REDAKCE]_Miniscoring.pdf.

⁶¹ Viz CD „Podklady“ soubor: 60_2023_021306_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_6_20022023\Priloha_c_9-[REDAKCE]_NRKI.pdf.

⁶² Pozn. správního orgánu: V závorce správní orgán zdůrazňuje, že pod souslovím řádně zjistit se rozumí též získané informace od spotřebitele ověřit např. na základě doložení dokladů o majetkové situaci žadatelky o úvěr a její domácnosti (tj. nespolehat pouze na tvrzené informace). Viz např. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 2178/2018 ze dne 25. 7. 2018 a usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 33 ICdo 126/2022 ze dne 24. 3. 2023, kde je shodně uvedeno: „*Nepochybně klíčová je i povinnost věřitele využívat veřejně dostupné informace, jakými jsou například státem publikované údaje o životním a existenčním minimu podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, a o průměrných výdajích obyvatelstva (databáze Českého statistického úřadu), a tyto porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými (ne pouze tvrzenými) informacemi o jeho příjmech a výdajích*“. Žalobkyně však pomíjí, že spojka „i“ hned v úvodu citace („klíčová je i povinnost“) značí, že uvedené informace je třeba brát v úvahu vedle informací jiných či spolu s informacemi jinými a tyto „porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými“ údaje o jeho výdajích. Z toho vyplývá, že vycházet pouze z informací o životním a existenčním minimu

žadatelky o úvěr po celou dobu předpokládaného trvání smluvního vztahu,

- určil výši výdajů domácnosti žadatelky o úvěr na základě modelového výpočtu, který nebyl dostatečně robustní a kvalitní, čímž řádně nezjišťoval (neověřoval) výdaje domácnosti konkrétní žadatelky o úvěr,
- řádně nezjistil (neověřil) existenci a výši všech stávajících finančních závazků domácnosti žadatelky o úvěr, v tomto konkrétním případě manžela, a to prostřednictvím podkladů dodaných žadatelkou o úvěr, případně jiným vhodným způsobem.

Úvěrový případ [REDAKCE]⁶³

60. Účastník řízení uzavřel dne 25. 1. 2021 se žadatelkou o úvěr [REDAKCE] smlouvu o spotřebitelském úvěru č. [REDAKCE], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr o celkové výši 729 405 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 15 261 Kč po dobu 60 měsíců.⁶⁴
61. K tomuto případu účastník řízení předložil, pokud jde o ověření příjmu žadatelky o úvěr, mimo jiného⁶⁵ tři výplatní pásky za období 10/2020 až 12/2020.⁶⁶ Výplatní páska za listopad 2020, ze které plyne čistá mzda ve výši 42 363 Kč, obsahuje částku 21 100 Kč označenou jako „Mimořádné odměny“. Z výplatních pásek za říjen a prosinec 2020, které mimořádné odměny neobsahují, plyne čistá mzda ve výši 26 439 Kč, resp. 26 244 Kč. Účastník řízení potvrdil⁶⁷, že při stanovení průměrného příjmu ze závislé činnosti žadatelky o úvěr vycházel z uvedených tří výplatních pásek bez dalšího a jako příjem započítal částku 31 682 Kč. Účastník řízení tedy do čistého příjmu ze závislé činnosti započítal při posuzování úvěruschopnosti žadatelky o úvěr mimořádné odměny ve výši 21 100 Kč, tj. nepravidelný příjem. Přestože z tabulky „Miniscoring FON“ vyplývá, že žadatelka o úvěr tvoří společnou domácnost s manželem a dvěma dětmi, účastník řízení příjem manžela žadatelky o úvěr vůbec nezjišťoval (neověřoval), přestože žadatelka o úvěr v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedla příjem domácnosti ve výši 100 000 Kč.
62. Účastník řízení v tomto případě při posuzování úvěruschopnosti žadatelky o úvěr vycházel z výdajů, které stanovil prostřednictvím modelového výpočtu, a z výše závazků na základě sdělení žadatelky o úvěr, které ověřil pouze u žadatelky o úvěr v registru NRKI/BRKI.⁶⁸
63. Konkrétně účastník řízení stanovil výdaje domácnosti (žadatelka o úvěr, manžel a 2 děti) podle modelového výpočtu ve výši 15 061,30 Kč. Účastník řízení disponuje výpisem z účtu za období od 2. 1. 2020 do 13. 1. 2021⁶⁹, avšak z předloženého výpisu nelze určit

a o průměrných výdajích obyvatelstva bez zjištění konkrétních informací o žadateli, neodpovídá řádnému posouzení úvěruschopnosti.“

⁶³ Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003597_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_06012023_[REDAKCE] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014472_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_5_01022023_[REDAKCE].

⁶⁴ Viz soubor: C_D_[REDAKCE] Smlouva_o_spotřebitelskem_uveru_SK_VUP.pdf.

⁶⁵ Dalším příjmem spotřebitelky byl příjem z nájmu doložený daňovým přiznáním za rok 2019.

⁶⁶ Viz soubor: J_[REDAKCE] Dolozeni_prijmu_1.pdf.

⁶⁷ Viz soubor D_H_J_[REDAKCE] Posouzeni_uveruschopnosti.pdf.

⁶⁸ Viz soubor: L_[REDAKCE] Miniscoring.pdf a

D_H_J_[REDAKCE] Posouzeni_uveruschopnosti.pdf.

⁶⁹ Viz soubor: J_[REDAKCE] Dolozeni_prijmu_3.pdf.

a ověřit tvrzené výdaje domácnosti ve výši 10 000 Kč. Namísto řádného zjištění individualizovaných výdajů domácnosti žadatelky o úvěr přistoupil účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti k porovnání sdělených výdajů žadatelkou o úvěr ve výši 10 000 Kč a výdajů dle modelového výpočtu na domácnost ve výši 15 061,30 Kč, když na základě posouzení jejich výše použil při posuzování úvěruschopnosti výdaje ve výši 15 061,30 Kč, které určil na základě nedostatečně robustního a kvalitního modelového výpočtu.

64. Přestože z tabulky „Miniscoring FON“ vyplývá, že žadatelka o úvěr sdílí domácnost s manželem a dvěma dětmi, účastník řízení vůbec nezjišťoval (neověřoval) závazky manžela. Při posuzování úvěruschopnosti započítal pouze závazky sdělené žadatelkou o úvěr ve výši 2 000 Kč, které pravděpodobně odpovídají splátkám spol. ESSOX ve výši 2 086 Kč, které lze z předloženého výpisu z bankovního účtu spotřebitelky identifikovat, a které byly ověřeny v registrech NRKI/BRKI⁷⁰.
65. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatelky o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- při stanovení výše průměrného příjmu při posuzování úvěruschopnosti zohlednil i nepravidelný příjem ve výši 21 000 Kč,
 - určil výši výdajů domácnosti žadatelky o úvěr na základě modelového výpočtu, který nebyl dostatečně robustní a kvalitní, čímž řádně nezjišťoval (neověřoval) výdaje domácnosti konkrétní žadatelky o úvěr,
 - řádně nezjistil (neověřil) existenci a výši všech stávajících finančních závazků domácnosti žadatelky o úvěr, když nezjišťoval závazky manžela.

Úvěrový případ [REDAKCE]⁷¹

66. Účastník řízení uzavřel dne 2. 2. 2021 se žadatelem o úvěr [REDAKCE] smlouvu o spotřebitelském úvěru č. [REDAKCE], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr o celkové výši 699 899,99 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 12 810 Kč po dobu 72 měsíců.⁷²
67. Příjmy žadatele o úvěr byly ověřeny na základě předložených výplatních pásek za měsíce 10/2020, 11/2020 a 12/2020⁷³, avšak z předložených výplatních pásek nelze ověřit žádné informace, podle kterých by účastník řízení mohl vyhodnotit udržitelnost příjmu žadatele o úvěr.⁷⁴ Účastník řízení zohlednil při posuzování úvěruschopnosti příjmy žadatele o úvěr ve výši 95 000 Kč.

⁷⁰ Viz CD „Podklady“ soubor: 60_2023_021306_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_6_20022023\Priloha_c_10_- [REDAKCE].NRKI.pdf.

⁷¹ Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003559_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_06012023_[REDAKCE] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014507_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_5_01022023_[REDAKCE].

⁷² Viz soubor: C_D_[REDAKCE].Smlouva_o_spotřebitelskem_uveru_SK_VUP.pdf.

⁷³ Viz soubory: J_[REDAKCE].Dolozeni_prijmu_1.pdf, J_[REDAKCE].Dolozeni_prijmu_2.pdf, J_[REDAKCE].Dolozeni_prijmu_3.pdf.

⁷⁴ Nelze např. zjistit, na jakou dobu byl uzavřen v dubnu 2020 pracovní poměr, a zda bylo vedeno jednání o skončení pracovního poměru apod., přičemž tyto informace účastník řízení v jiných případech často požadoval v případě doložení příjmu prostřednictvím potvrzení od zaměstnavatele.

68. V Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru⁷⁵ žadatel o úvěr uvedl součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti ve výši 25 000 Kč. Modelovým výpočtem účastník řízení určil, že výdaje domácnosti by měly být ve výši 15 061,30 Kč. Sdělené výdaje žadatelem o úvěr byly vyšší, a proto účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti použil výdaje domácnosti ve výši 25 000 Kč, a to bez řádného ověření.
69. U závazků v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedl žadatel o úvěr závazky ve výši 25 000 Kč. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil závazky ve výši 28 781 Kč, které dle svého sdělení vypočítal z registrů NRKI/BRKI. Avšak řádně nezjistil a neověřil výši závazků manželky, neboť v registrech NRKI/BRKI ověřil pouze žadatele o úvěr.⁷⁶
70. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatele o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- zohlednil při posuzování úvěruschopnosti výši výdajů domácnosti tvrzenou žadatelem o úvěr, aniž by řádně zjistil (ověřil) žadatelem o úvěr tvrzené výdaje domácnosti,
 - řádně nezjistil (neověřil) existenci a výši všech stávajících finančních závazků domácnosti žadatele o úvěr, konkrétně v tomto případě manželky, a to prostřednictvím podkladů dodaných žadatelem o úvěr, případně jiným vhodným způsobem.

Úvěrový případ [REDAKCE]⁷⁷

71. Účastník řízení uzavřel dne 8. 2. 2021 se žadatelem o úvěr [REDAKCE] smlouvu o spotřebitelském úvěru č. [REDAKCE], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr o celkové výši 584 188 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 10 080 Kč po dobu 72 měsíců.⁷⁸
72. Účastník řízení řádně vyhodnotil příjem žadatele o úvěr, když zjistil, že disponuje průměrným čistým příjmem 49 173 Kč z pracovního poměru sjednaného na dobu neurčitou od 1. 9. 2001 s tím, že ke dni 27. 1. 2021 nebylo se žadatelem o úvěr vedeno jednání o skončení pracovního poměru.⁷⁹ Účastník řízení podle svého vyjádření započtl do příjmů žadatele o úvěr rodičovský příspěvek ve výši 4 000 Kč⁸⁰. Dále účastník řízení započtl do příjmů domácnosti řádně ověřené příjmy manželky z podnikatelské činnosti ve výši 13 324 Kč.⁸¹
73. V Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru⁸² žadatel o úvěr uvedl součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti ve výši 15 000 Kč. Modelovým výpočtem účastník řízení

⁷⁵ Viz soubor: A_ [REDAKCE] _Zadost_o_poskytnuti_spotrebitelskeho_uveru.pdf.

⁷⁶ Viz CD „Podklady“ soubor: 60_2023_021306_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_6_20022023\Priloha_c_11_- [REDAKCE] _NRKI.pdf.

⁷⁷ Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003105_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_05012023_ [REDAKCE] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014410_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_5_01022023_ [REDAKCE].

⁷⁸ Viz soubor: C_D_ [REDAKCE] _Smlouva_o_spotrebitelskem_uveru_SK_VUP.pdf.

⁷⁹ Viz soubor: J_ [REDAKCE] _Dolozeni_prijmu.pdf.

⁸⁰ Viz soubor: D_H_J_ [REDAKCE] _Posouzeni_uveruschnosti.pdf.

⁸¹ Viz soubor: J_ [REDAKCE] _Dolozeni_prijmu_manzelky_2.pdf.

⁸² Viz soubor: A_ [REDAKCE] _Zadost_o_poskytnuti_spottrebitelskeho_uveru.pdf

určil, že výdaje domácnosti by měly být ve výši 16 646,7 Kč (společná domácnost s manželkou a 3 dětmi). Sdělené výdaje žadatelem o úvěr byly nižší, a proto účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti použil výdaje ve výši 16 646,70 Kč, které vypočetl na základě nedostatečně robustního a kvalitního modelového výpočtu⁸³.

74. U závazků v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedl žadatel o úvěr závazky ve výši 20 176 Kč. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil závazky ve výši 29 803 Kč, které dle svého sdělení vypočetl z registrů NRKI/BRKI.⁸⁴ Avšak opět účastník řízení vůbec nezjistil (neověřil) existenci a výši závazků manželky, když v registrech NRKI/BRKI ověřil pouze žadatele o úvěr.
75. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatele o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- určil výši výdajů domácnosti žadatele o úvěr na základě modelového výpočtu, který nebyl dostatečně robustní a kvalitní, čímž řádně nezjišťoval (neověřoval) výdaje domácnosti konkrétního žadatele o úvěr,
 - řádně nezjistil (neověřil) existenci a výši všech stávajících finančních závazků domácnosti žadatele o úvěr, konkrétně v tomto případě manželky, a to prostřednictvím podkladů dodaných žadatelem o úvěr, případně jiným vhodným způsobem.

Úvěrový případ [REDAKCE]⁸⁵

76. Účastník řízení uzavřel dne 12. 2. 2021 se žadatelem o úvěr [REDAKCE] smlouvu o spotřebitelském úvěru č. [REDAKCE], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr o celkové výši 467 181 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 8 774 Kč po dobu 72 měsíců.⁸⁶
77. Žadatel o úvěr uvedl v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru⁸⁷, že celkový příjem domácnosti je 41 tis. Kč s tím, že družka je na mateřské dovolené. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti započítal příjem pouze žadatele o úvěr ve výši 29 771 Kč, který byl doložen výpisy z internetového bankovníctví George, kde byly vyfiltrovány příchozí úhrady identifikované jako „[REDAKCE]“ bez dalšího. Z předložených výpisů o příchozích mzdách z internetového bankovníctví George nelze ověřit žádné informace, podle kterých by účastník řízení mohl vyhodnotit udržitelnost příjmu žadatele

⁸³ Účastník řízení sice doložil v tomto případě dodatečně výpisy z bankovního účtu žadatele o úvěr a jeho manželky, avšak účastník řízení v těchto výpisech z bankovního účtu neanalyzoval výdaje, když použil hodnotu z modelového výpočtu založeného na statistických datech ČSÚ. Správní orgán vzhledem k nespecifikovaným výdajům domácnosti ve výši 15 000 Kč nebyl schopen tyto tvrzené výdaje na základě těchto předložených výpisů z bankovního účtu ověřit. S předloženými výpisy z bankovního účtu měl účastník řízení namísto určení výdajů na základě modelu pracovat a zjistit při komunikaci se žadatelem o úvěr, zda jsou v předložených výpisech z bankovního účtu všechny tvrzené výdaje doloženy.

Viz soubory: D_[REDAKCE]_Vypisy_z_uctu.pdf a D_[REDAKCE]_Vypisy_z_uctu_manzelky.pdf.

⁸⁴ Viz soubor: D_H_J_[REDAKCE]_Posouzeni_uveruschnosti.pdf.

⁸⁵ Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003114_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_05012023_[REDAKCE] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014413_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_5_01022023_[REDAKCE].

⁸⁶ Viz soubor: C_D_[REDAKCE]_Smlouva_o_spotrebitelskem_uveru_SK_VUP.pdf.

⁸⁷ Viz soubor: A_[REDAKCE]_Zadost_o_poskytnuti_spotrebitelskeho_uveru.pdf.

o úvěr.⁸⁸

78. V Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru žadatel o úvěr uvedl součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti ve výši 8 500 Kč. Modelovým výpočtem účastník řízení určil, že výdaje domácnosti by měly být ve výši 9 512,4 Kč (žadatel o úvěr + 1 dítě, družku do určení výdajů nezahrnul). Sdělené výdaje žadatelem o úvěr byly nižší, a proto účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti použil výdaje ve výši 9 512,4 Kč, které vypočetl na základě nedostatečně robustního a kvalitního modelového výpočtu.
79. U závazků v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedl žadatel o úvěr závazky ve výši 2 700 Kč. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil sdělené závazky ve výši 2 700 Kč, jelikož tyto byly vyšší, než které určil výpočtem z registrů NRKI/BRKI⁸⁹ (výpočtem zjistil u žadatele o úvěr závazky ve výši 1 842 Kč). Účastník řízení tedy ověřil závazky do výše 1 842 Kč.
80. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatele o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- nezjistil (neověřil) při posuzování úvěruschopnosti udržitelnost příjmu žadatele o úvěr po celou dobu předpokládaného trvání smluvního vztahu,
 - určil výši výdajů domácnosti žadatele o úvěr na základě modelového výpočtu, který nebyl dostatečně robustní a kvalitní, čímž řádně nezjišťoval (neověřoval) výdaje domácnosti konkrétního žadatele o úvěr včetně družky,
 - řádně nezjistil (neověřil) existenci a výši všech stávajících finančních závazků domácnosti žadatele o úvěr, konkrétně v tomto případě družky, a to prostřednictvím podkladů dodaných spotřebitelem, případně jiným vhodným způsobem.

Úvěrový případ [REDAKCE]⁹⁰

81. Účastník řízení uzavřel dne 15. 2. 2021 se žadatelkou o úvěr [REDAKCE] smlouvu o spotřebitelském úvěru č. [REDAKCE], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr o celkové výši 300 000 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 7 744 Kč po dobu 48 měsíců.⁹¹
82. Žadatelka o úvěr v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru⁹² uvedla příjmy domácnosti ve výši 65 000 Kč. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započel příjmy domácnosti ve výši 66 765 Kč, když tyto ověřil na základě Přiznání k dani

⁸⁸ Z výpisů o příchodích transakcích z internetového bankovníctví George nelze zjistit, na jakou dobu byl uzavřen v dubnu 2020 pracovní poměr, a zda bylo vedeno jednání o skončení pracovního poměru apod., přičemž tyto informace účastník řízení v jiných případech požadoval v případě doložení příjmu prostřednictvím potvrzení od zaměstnavatele.

⁸⁹ Viz CD „Podklady“ soubor: 60_2023_021306_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_6_20022023\Priloha_c_13_- [REDAKCE].NRKI.pdf.

⁹⁰ Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003518_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_06012023_[REDAKCE] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014448_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_5_01022023_[REDAKCE].

⁹¹ Viz soubor: C_D [REDAKCE].Smlouva_o_spotřebitelskem_uveru_SK_VUP.pdf.

⁹² Viz soubor: A [REDAKCE].Zadost_o_poskytnuti_spotřebitelskeho_uveru.pdf

z příjmů fyzických osob za rok 2020 žadatelky o úvěr⁹³ a manžela [REDACTED]⁹⁴.

83. V Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru žadatelka o úvěr uvedla součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti ve výši 5 000 Kč. Modelovým výpočtem účastník řízení určil, že výdaje domácnosti by měly být ve výši 11 890,50 Kč (žadatelka o úvěr + manžel). Sdělené výdaje žadatelkou o úvěr byly nižší, a proto účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti použil výdaje ve výši 11 890,50 Kč, které vypočetl na základě nedostatečně robustního a kvalitního modelového výpočtu.
84. U závazků v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedla žadatelka o úvěr závazky ve výši 13 200 Kč. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil sdělené závazky ve výši 13 200 Kč, jelikož tyto byly vyšší, než které určil výpočtem z registrů NRKI/BRKI (výpočtem zjistil závazky ve výši 11 160 Kč). Účastník řízení tedy ověřil závazky do výše 11 160 Kč, avšak v části sdělených závazků ve výši 2 040 Kč se spokojil s tvrzením žadatelky o úvěr, aniž by závazky ve výši 2 040 Kč ověřil jiným způsobem či požadoval jejich doložení. Z předložených podkladů není zřejmé, zda jsou zbývající neověřené závazky domácnosti ve výši 2 040 Kč žadatelky o úvěr (např. za jiné závazky, které nejsou vedeny v registrech NRKI/BRKI) nebo jejího manžela, který v registrech NRKI/BRKI ověřen nebyl.
85. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatelky o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- určil výši výdajů domácnosti žadatelky o úvěr na základě modelového výpočtu, který nebyl dostatečně robustní a kvalitní, čímž řádně nezjišťoval (neověřoval) výdaje domácnosti konkrétní žadatelky o úvěr,
 - řádně nezjistil (neověřil) existenci a výši všech stávajících finančních závazků domácnosti žadatelky o úvěr, konkrétně v tomto případě manžela, a to prostřednictvím podkladů dodaných žadatelkou o úvěr, případně jiným vhodným způsobem.

Úvěrový případ [REDACTED]⁹⁵

86. Účastník řízení uzavřel dne 15. 3. 2021 s žadatelem o úvěr [REDACTED] smlouvu o spotřebitelském úvěru č. [REDACTED], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr o celkové výši 350 000 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 9 680 Kč po dobu 48 měsíců.⁹⁶
87. Žadatel o úvěr v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru⁹⁷ uvedl příjmy domácnosti ve výši 94 121 Kč. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započtl příjmy domácnosti ve výši 43 151 Kč, když tyto příjmy domácnosti se skládaly z příjmu žadatele o úvěr ve výši 9 251 Kč, který byl ověřen na základě Přiznání k dani z příjmů fyzických osob, a z příjmu manželky ve výši 33 900 Kč, který byl ověřen emailovou komunikací

⁹³ Viz soubor: J [REDACTED]_Dolozeni_prijmu.pdf.

⁹⁴ Viz soubor: J [REDACTED]_Dolozeni_prijmu_manzela.pdf.

⁹⁵ Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003731_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_06012023 [REDACTED] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014468_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č5_01022023 [REDACTED].

⁹⁶ Viz soubor: C_D [REDACTED]_Smlouva_o_spotrebitelskem_uveru_SK_VUP.pdf.

⁹⁷ Viz soubor: A [REDACTED]_Zadost_o_poskytnuti_spotrebitelskeho_uveru.pdf.

se společností [REDACTED].

88. V Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru žadatel o úvěr uvedl součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti ve výši 7 000 Kč. Modelovým výpočtem účastník řízení určil, že výdaje domácnosti by měly být ve výši 13 475,90 Kč (žadatel o úvěr + manžel + 1 dítě). Sdělené výdaje žadatelem o úvěr byly nižší, a proto účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti použil výdaje ve výši 13 475,90 Kč, které vypočetl na základě nedostatečně robustního a kvalitního modelového výpočtu.
89. U závazků v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedl žadatel o úvěr závazky ve výši 10 637 Kč. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil sdělené závazky ve výši 10 637 Kč, jelikož tyto byly vyšší, než které určil výpočtem z registrů NRKI/BRKI (výpočtem zjistil u žadatele o úvěr závazky ve výši 6 790 Kč). Účastník řízení tedy ověřil závazky do výše 6 790 Kč, avšak v části sdělených závazků ve výši 3 847 Kč se spokojil s tvrzením žadatele o úvěr, aniž by závazky ve výši 3 847 Kč ověřil jiným způsobem či požadoval jejich doložení od žadatele o úvěr. Z vyžádaných podkladů, které účastník řízení předložil, není zřejmé, zda jsou zbývající neověřené závazky domácnosti ve výši 3 847 Kč žadatele o úvěr (např. za jiné závazky, které nejsou vedeny v registrech NRKI/BRKI) nebo jeho manželky, která v registrech NRKI/BRKI ověřena nebyla.
90. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatele o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- určil výši výdajů domácnosti žadatele o úvěr na základě modelového výpočtu, který nebyl dostatečně robustní a kvalitní, čímž řádně nezjišťoval (neověřoval) výdaje domácnosti konkrétního žadatele o úvěr,
 - řádně nezjistil (neověřil) existenci a výši všech stávajících finančních závazků domácnosti žadatele o úvěr, konkrétně v tomto případě manželky, a to prostřednictvím podkladů dodaných žadatelem o úvěr, případně jiným vhodným způsobem.

Úvěrový případ [REDACTED]⁹⁸

91. Účastník řízení uzavřel dne 1. 4. 2021 se žadatelem o úvěr [REDACTED] smlouvu o spotřebitelském úvěru č. [REDACTED], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr o celkové výši 331 500 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 7 962 Kč po dobu 60 měsíců.⁹⁹
92. Žadatel o úvěr v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru¹⁰⁰ uvedl příjmy domácnosti ve výši 80 000 Kč. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započítal příjmy domácnosti ve výši 48 138 Kč, když tyto příjmy domácnosti se skládaly z příjmu spotřebitele ve výši 41 513 Kč, který byl ověřen na základě výpisů z bankovního účtu (za období 1/2021, 2/2021 a 3/2021), a z příjmu manželky ve výši 6 625,75 Kč, který byl ověřen na základě Přiznání k dani z příjmů fyzických osob. Účastník řízení si dále pro

⁹⁸ Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003580_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_06012023_[REDACTED] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014446_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_5_01022023_[REDACTED].

⁹⁹ Viz soubor: C_D_[REDACTED].Smlouva_o_spotřebitelskem_uveru_SK_VUP.pdf.

¹⁰⁰ Viz soubor: A_[REDACTED].Zadost_o_poskytnuti_spotřebitelskeho_uveru.pdf.

ověření pracovního poměru vyžádal pracovní smlouvu ze dne 21. 2. 2017, podle které lze usoudit, že žadatel o úvěr nebyl ve zkušební době.

93. V Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru žadatel o úvěr uvedl součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti ve výši 3 000 Kč. Modelovým výpočtem účastník řízení určil, že výdaje domácnosti by měly být ve výši 15 061,30 Kč (žadatel o úvěr + manželka + 2 děti). Sdělené výdaje žadatelem o úvěr byly nižší, a proto účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti použil výdaje ve výši 15 061,30 Kč, které vypočetl na základě nedostatečně robustního a kvalitního modelového výpočtu.
94. U závazků v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedl žadatel o úvěr závazky domácnosti ve výši 15 000 Kč. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil závazky ve výši 17 139 Kč, které dle svého sdělení vypočítal z registrů NRKI/BRKI. Avšak opět účastník řízení vůbec neověřil existenci a výši závazků manželky, když v registrech NRKI/BRKI ověřil pouze žadatele o úvěr.¹⁰¹
95. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatele o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- určil výši výdajů domácnosti žadatele o úvěr na základě modelového výpočtu, který nebyl dostatečně robustní a kvalitní, čímž řádně nezjišťoval (neověřoval) výdaje domácnosti konkrétního žadatele o úvěr;
 - řádně nezjistil (neověřil) existenci a výši všech stávajících finančních závazků domácnosti žadatele o úvěr, a to prostřednictvím podkladů dodaných žadatelem o úvěr, případně jiným vhodným způsobem.

Úvěrový případ [REDAKCE]¹⁰²

96. Účastník řízení uzavřel dne 27. 4. 2021 se žadatelkou o úvěr [REDAKCE] smlouvu o spotřebitelském úvěru č. [REDAKCE], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr o celkové výši 389 430 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 8 408 Kč po dobu 60 měsíců.¹⁰³
97. Žadatelka o úvěr v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru¹⁰⁴ uvedla příjmy domácnosti ve výši 90 000 Kč. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započítal příjmy domácnosti ve výši 56 320 Kč, když tyto příjmy domácnosti se skládaly pouze z příjmu žadatelky o úvěr ve výši 56 320 Kč, které byly ověřeny na základě Přiznání k dani z příjmů fyzických osob.
98. V Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru žadatelka o úvěr uvedla součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti ve výši 4 000 Kč. Modelovým výpočtem účastník řízení určil, že výdaje domácnosti by měly být ve výši 13 475,90 Kč (žadatelka o úvěr + manžel + 1 dítě). Sdělené výdaje žadatelkou o úvěr byly nižší, a proto účastník řízení při

¹⁰¹ Viz CD „Podklady“ soubor: 60_2023_021306_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_6_20022023\Priloha_c_16_- [REDAKCE].NRKI.pdf.

¹⁰² Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003113_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_05012023_[REDAKCE] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014409_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_5_01022023_[REDAKCE].

¹⁰³ Viz soubor: C_D [REDAKCE].Smlouva_o_spotrebitelskem_uveru_SK_VUP.pdf

¹⁰⁴ Viz soubor: A_[REDAKCE].Zadost_o_poskytnuti_spotrebitelskeho_uveru.pdf.

posuzování úvěruschopnosti použil výdaje domácnosti ve výši 13 475,90 Kč, které vypočetl na základě nedostatečně robustního a kvalitního modelového výpočtu. Účastník řízení dále zohlednil při posuzování úvěruschopnosti žadatelkou o úvěr tvrzené mimořádné výdaje ve výši 4 000 Kč, aniž by tyto výdaje ověřil dokladem nebo jiným vhodným způsobem.

99. U závazků v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedla žadatelka závazky ve výši 16 000 Kč. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil závazky ve výši 22 102 Kč, které dle svého sdělení¹⁰⁵ vypočítal z registrů NRKI/BRKI. Avšak opět účastník řízení vůbec neověřil existenci a výši závazků manžela, když v registrech NRKI/BRKI ověřil pouze žadatelku o úvěr.¹⁰⁶
100. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatelky o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- určil výši výdajů domácnosti žadatelky o úvěr na základě modelového výpočtu, který nebyl dostatečně robustní a kvalitní, čímž řádně nezjišťoval (neověřoval) výdaje domácnosti konkrétní žadatelky o úvěr,
 - řádně nezjistil (neověřil) existenci a výši všech stávajících finančních závazků domácnosti žadatelky o úvěr, konkrétně v tomto případě manžela, a to prostřednictvím podkladů dodaných žadatelkou o úvěr, případně jiným vhodným způsobem.

Úvěrový případ [REDAKCE]¹⁰⁷

101. Účastník řízení uzavřel dne 24. 6. 2021 se žadatelem o úvěr [REDAKCE] smlouvu o spotřebitelském úvěru č. [REDAKCE], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr o celkové výši 753 046 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 33 041 Kč po dobu 26 měsíců.¹⁰⁸
102. Žadatel o úvěr v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru¹⁰⁹ uvedl příjmy domácnosti ve výši 135 000 Kč. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započítal příjmy domácnosti ve výši 59 885 Kč, když tyto příjmy domácnosti se skládaly pouze z příjmu žadatele o úvěr ve výši 59 885 Kč, které byly ověřeny na základě oznámení ČSSZ o zvýšení starobního důchodu a Přiznání k dani z příjmů fyzických osob.¹¹⁰
103. V Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru žadatel o úvěr uvedl součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti ve výši 10 000 Kč. Modelovým výpočtem účastník řízení určil, že výdaje domácnosti by měly být ve výši 14 850 Kč (žadatel o úvěr + manželka). Sdělené výdaje žadatelem o úvěr byly nižší, a proto účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti použil výdaje domácnosti ve výši 14 850 Kč, které vypočetl na základě

¹⁰⁵ Viz soubor: D_H_J_[REDAKCE].Posouzeni_uveruschnosti.pdf.

¹⁰⁶ Viz CD „Podklady“ soubor: 60_2023_021306_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_6_20022023\Priloha_c_17_- [REDAKCE].NRKI.pdf.

¹⁰⁷ Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003112_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_05012023_[REDAKCE] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014457_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_5_01022023_[REDAKCE].

¹⁰⁸ Viz soubor: C_D_[REDAKCE].Smlouva_o_spotrebitelskem_uveru_SK_VUP.pdf

¹⁰⁹ Viz soubor: A_[REDAKCE].Zadost_o_poskytnuti_spotrebitelskeho_uveru.pdf.

¹¹⁰ Viz soubory: J_[REDAKCE].Dolozeni_prijmu_1.pdf a J_[REDAKCE].Dolozeni_prijmu_2.pdf.

nedostatečně robustního a kvalitního modelového výpočtu.

104. U závazků v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedl žadatel o úvěr součet měsíčních výdajů domácnosti na splácení půjček ve výši 0 Kč. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil závazky ve výši 875 Kč, které dle svého sdělení¹¹¹ vypočítal z registrů NRKI/BRKI. Avšak opět účastník řízení vůbec neověřil existenci a výši závazků manželky, když v registrech NRKI/BRKI ověřil pouze žadatele o úvěr.¹¹²
105. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatele o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- určil výši výdajů domácnosti žadatele o úvěr na základě modelového výpočtu, který nebyl dostatečně robustní a kvalitní, čímž řádně nezjišťoval (neověřoval) výdaje domácnosti konkrétního žadatele o úvěr,
 - když řádně nezjistil (neověřil) existenci a výši všech stávajících finančních závazků domácnosti žadatele o úvěr, konkrétně v tomto případě manželky, a to prostřednictvím podkladů dodaných žadatelem o úvěr, případně jiným vhodným způsobem.

Úvěrový případ [REDAKCE]¹¹³

106. Účastník řízení uzavřel dne 15. 7. 2021 se žadatelem o úvěr [REDAKCE] smlouvu o spotřebitelském úvěru č. [REDAKCE], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr o celkové výši 749 900 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 15 748 Kč po dobu 60 měsíců.¹¹⁴
107. Žadatel o úvěr v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru¹¹⁵ uvedl příjmy domácnosti ve výši 122 842 Kč. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započítal příjmy domácnosti ve výši 145 661 Kč, když tyto příjmy domácnosti se skládaly z příjmu Žadatele o úvěr ve výši 145 661 Kč, které byly ověřeny na základě výpisů z účtu za období 4/2021, 5/2021 a 6/2021.¹¹⁶ Avšak z předložených podkladů nelze ověřit žádné informace, podle kterých by účastník řízení mohl vyhodnotit udržitelnost příjmu žadatele o úvěr.¹¹⁷
108. V Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru žadatel o úvěr uvedl součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti ve výši 20 000 Kč. Modelovým výpočtem účastník řízení určil, že výdaje domácnosti by měly být ve výši 13 475,90 Kč (žadatel o úvěr + manželka + 1 dítě). Tvrzené výdaje žadatelem o úvěr byly vyšší, a proto účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti použil výdaje domácnosti ve výši 20 000 Kč, které žadatel

¹¹¹ Viz soubor: D_H_J_[REDAKCE]_Posouzeni_uveruschopnosti.pdf.

¹¹² Viz CD „Podklady“ soubor: 60_2023_021306_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_6_20022023\Priloha_c_18_- [REDAKCE]_NRKI.pdf.

¹¹³ Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003729_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_06012023_[REDAKCE] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014469_CNB_Odpověď_na_výzvu_č_5_01022023_[REDAKCE].

¹¹⁴ Viz soubor: C_D_[REDAKCE]_Smlouva_o_spotrebitelskem_uveru_SK_VUP.pdf.

¹¹⁵ Viz soubor: A_[REDAKCE]_Zadost_o_poskytnuti_spotrebitelskeho_uveru.pdf.

¹¹⁶ Viz soubory: J_[REDAKCE]_Dolozeni_prijmu_1.pdf, J_[REDAKCE]_Dolozeni_prijmu_2.pdf a J_[REDAKCE]_Dolozeni_prijmu_3.pdf.

¹¹⁷ Např. z výpisů nelze zjistit a ověřit: na jakou dobu byl uzavřen podle tvrzení spotřebitele dne 1. 10. 2017 pracovní poměr, a zda bylo vedeno jednání o skončení pracovního poměru apod., přičemž tyto informace účastník řízení v jiných případech požadoval v případě doložení příjmu prostřednictvím potvrzení od zaměstnavatele.

o úvěr uvedl v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru, a to bez řádného ověření.¹¹⁸

109. U závazků v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedl žadatel o úvěr závazky ve výši 22 000 Kč. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil závazky ve výši 37 107 Kč, které dle svého sdělení¹¹⁹ vypočítal z registrů NRKI/BRKI. Avšak opět účastník řízení vůbec neověřil existenci a výši závazků manželky, když v registrech NRKI/BRKI ověřil pouze žadatele o úvěr.¹²⁰
110. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatele o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- nezjistil (neověřil) při posuzování úvěruschopnosti udržitelnost příjmu žadatele o úvěr po celou dobu předpokládaného trvání smluvního vztahu,
 - zohlednil při posuzování úvěruschopnosti výši výdajů domácnosti tvrzenou žadatelem o úvěr, aniž by řádně zjistil (ověřil) žadatelem o úvěr tvrzené výdaje domácnosti,
 - když řádně nezjistil (neověřil) existenci a výši všech stávajících finančních závazků domácnosti žadatele o úvěr, konkrétně v tomto případě manželky, a to prostřednictvím podkladů dodaných žadatelem o úvěr, případně jiným vhodným způsobem.

Úvěrový případ [REDAKCE]¹²¹

111. Účastník řízení uzavřel dne 10. 9. 2021 se žadatelem o úvěr [REDAKCE] smlouvu o spotřebitelském úvěru č. [REDAKCE], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr o celkové výši 468 150 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 8 432 Kč po dobu 84 měsíců.¹²²
112. Žadatel o úvěr v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedl příjmy domácnosti ve výši 108 000 Kč. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započtl příjmy domácnosti ve výši 116 292 Kč, když tyto příjmy domácnosti se skládaly z příjmu žadatele o úvěr ve výši 47 674 Kč, který byl ověřen na základě Exportu z transakční historie od 1. 6. 2021 do 1. 9. 2021¹²³, kde jsou uvedeny pouze příchozí transakce o 3 mzdách s poznámkou v závěru, že „*Tento dokument má informační charakter a není považován za bankovní výpis*“, a z příjmu manželky ve výši 68 618 Kč, který byl ověřen na základě Exportu z transakční historie od 1. 6. 2021 do 1. 9. 2021¹²⁴, kde jsou uvedeny pouze příchozí transakce o 3 mzdách s poznámkou v závěru, že „*Tento dokument má informační charakter a není považován za bankovní výpis*“. Z těchto předložených dokladů není zřejmé, na jakou dobu byl uzavřen pracovní poměr či služební poměr

¹¹⁸ Účastník řízení sice předložil výpisy z bankovního účtu za období 4/2021, 5/2021 a 6/2021, avšak z těchto výpisů nejsou výdaje domácnosti zřejmé.

¹¹⁹ Viz soubor: D_H_J_[REDAKCE]_Posouzeni_uveruschopnosti.pdf.

¹²⁰ Viz CD „Podklady“ soubor: 60_2023_021306_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_6_20022023\Priloha_c_19_- [REDAKCE]_NRKI.pdf.

¹²¹ Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003730_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_06012023_[REDAKCE] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014470_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_5_01022023_[REDAKCE].

¹²² Viz soubor: C_D_[REDAKCE]_Smlouva_o_spotrebitelskem_uveru_SK_VUP.pdf.

¹²³ Viz soubor: J_[REDAKCE]_Dolozeni_prijmu.pdf.

¹²⁴ Viz soubor: J_[REDAKCE]_Dolozeni_prijmu_manzelky.pdf.

(manželka pracuje pro Ministerstvo financí).¹²⁵

113. V Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru¹²⁶ žadatel o úvěr uvedl součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti ve výši 5 000 Kč. Modelovým výpočtem účastník řízení určil, že výdaje domácnosti by měly být ve výši 14 850 Kč (žadatel o úvěr + manželka). Tvrzené výdaje žadatelem o úvěr byly nižší, a proto účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti použil výdaje domácnosti ve výši 14 850 Kč, které vypočetl na základě nedostatečně robustního a kvalitního modelového výpočtu.
114. U závazků v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedl žadatel o úvěr závazky ve výši 52 000 Kč s popisem: „hypotéka na dům splacena domem, nesplácí se z měsíčních příjmů od zaměstnavatele“. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil závazky ve výši 61 263 Kč, které dle svého sdělení¹²⁷ vypočítal z registrů NRKI/BRKI. Avšak opět účastník řízení vůbec neověřil existenci a výši závazků manželky, když v registrech NRKI/BRKI ověřil pouze žadatele o úvěr.
115. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatele o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- nezjistil (neověřil) při posuzování úvěruschopnosti udržitelnost příjmu žadatele o úvěr a jeho manželky po celou dobu předpokládaného trvání smluvního vztahu,
 - určil výši výdajů domácnosti žadatele o úvěr na základě modelového výpočtu, který nebyl dostatečně robustní a kvalitní, čímž řádně nezjišťoval (neověřoval) výdaje domácnosti konkrétního žadatele o úvěr,
 - řádně nezjistil (neověřil) existenci a výši všech stávajících finančních závazků domácnosti žadatele o úvěr, konkrétně v tomto případě manželky, a to prostřednictvím podkladů dodaných žadatelem o úvěr, případně jiným vhodným způsobem.

Úvěrový případ [REDAKCE]¹²⁸

116. Účastník řízení uzavřel dne 10. 9. 2021 se žadatelem o úvěr [REDAKCE] smlouvu o spotřebitelském úvěru č. [REDAKCE], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr o celkové výši 259 661 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 5 748 Kč po dobu 60 měsíců.¹²⁹
117. Žadatel o úvěr v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru¹³⁰ uvedl příjmy domácnosti ve výši 62 500 Kč. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započítal příjmy domácnosti ve výši 41 224 Kč, když tyto příjmy domácnosti se skládaly z příjmu žadatele o úvěr ve výši 41 224 Kč, který byl ověřen na základě výplatních pásek za 6/2021, 7/2021

¹²⁵ Tyto informace účastník řízení v jiných úvěrových případech, kde byl doložen příjem prostřednictvím potvrzení od zaměstnavatele, standardně požadoval.

¹²⁶ Viz soubor: A_[REDAKCE]_Zadost_o_poskytnuti_spotrebitelskeho_uveru.pdf.

¹²⁷ Viz soubor: D_H_J_[REDAKCE]_Posouzeni_uveruschopnosti.pdf.

¹²⁸ Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003421_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_06012023_[REDAKCE] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014451_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_5_01022023_[REDAKCE].

¹²⁹ Viz soubor: C_D_[REDAKCE]_Smlouva_o_spotrebitelskem_uveru_SK_VUP.pdf.

¹³⁰ Viz soubor: A_[REDAKCE]_Zadost_o_poskytnuti_spotrebitelskeho_uveru.pdf.

a 8/2021.¹³¹ Výplatní páska za 7/2021 obsahovala částku ve výši 10 000 Kč označenou jako „Mimořádné odměny“, přičemž výplatní pásy za 6/2021 a 8/2021 tuto položku neobsahovaly. Účastník řízení potvrdil¹³², že při stanovení průměrného příjmu vycházel z uvedených tří výplatních pásek bez dalšího a jako příjem započítal částku ve výši 41 224 Kč. Čistý příjem žadatele o úvěr tak byl při posuzování jeho úvěruschopnosti ovlivněn mimořádným, tedy nepravdělným příjmem. Z výplatních pásek nelze ověřit udržitelnost příjmů žadatele o úvěr, když není z těchto dokladů zřejmé, na jakou dobu byl uzavřen pracovní poměr, a zda bylo vedeno jednání o skončení pracovního poměru.¹³³

118. V Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru žadatel o úvěr uvedl součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti ve výši 10 000 Kč. Modelovým výpočtem účastník řízení určil, že výdaje domácnosti by měly být ve výši 13 475,90 Kč (žadatel o úvěr + manželka + 1 dítě). Sdělené výdaje žadatelem o úvěr byly nižší, a proto účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti použil výdaje domácnosti ve výši 13 475,90 Kč, které vypočetl na základě nedostatečně robustního a kvalitního modelového výpočtu.
119. U závazků v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedl žadatel o úvěr závazky ve výši 3 202 Kč. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil závazky ve výši 4 952 Kč, které dle svého sdělení¹³⁴ vypočítal z registrů NRKI/BRKI. Avšak účastník řízení vůbec neověřil existenci a výši závazků manželky, když v registrech NRKI/BRKI ověřil pouze žadatele o úvěr.¹³⁵
120. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatele o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- nezjistil (neověřil) při posuzování úvěruschopnosti udržitelnost příjmu žadatele o úvěr po celou dobu předpokládaného trvání smluvního vztahu, a když zohlednil do výše průměrného příjmu při posuzování úvěruschopnosti nepravdělný příjem ve výši 10 000 Kč,
 - určil výši výdajů domácnosti žadatele o úvěr na základě modelového výpočtu, který nebyl dostatečně robustní a kvalitní, čímž řádně nezjišťoval (neověřoval) výdaje domácnosti konkrétního žadatele o úvěr,
 - když řádně nezjistil (neověřil) existenci a výši všech stávajících finančních závazků domácnosti žadatele o úvěr, konkrétně v tomto případě manželky, a to prostřednictvím podkladů dodaných žadatelem o úvěr, případně jiným vhodným způsobem.

Úvěrový případ [REDAKCE]¹³⁶

121. Účastník řízení uzavřel dne 7. 10. 2021 s žadatelem o úvěr [REDAKCE] smlouvu

¹³¹ Viz soubor: J_[REDAKCE]_Dolozeni_prijmu.pdf.

¹³² Viz soubor: D_H_J_[REDAKCE]_Posouzeni_uveruschopnosti.pdf.

¹³³ Tyto informace účastník řízení v jiných úvěrových případech, kde byl doložen příjem prostřednictvím potvrzení od zaměstnavatele, standardně vyžadoval.

¹³⁴ Viz soubor: D_H_J_[REDAKCE]_Posouzeni_uveruschopnosti.pdf.

¹³⁵ Viz soubor: K_[REDAKCE]_NRKI.pdf.

¹³⁶ Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003507_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_06012023_[REDAKCE] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014516_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_5_01022023_[REDAKCE].

o spotřebitelském úvěru č. [REDAKCE], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr o celkové výši 407 070 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 7 386 Kč po dobu 72 měsíců.¹³⁷

122. Žadatel o úvěr v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru¹³⁸ uvedl příjmy domácnosti ve výši 120 000 Kč. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započítal příjmy domácnosti ve výši 21 670 Kč, když tyto příjmy domácnosti se skládaly z příjmu žadatele o úvěr ve výši 21 670 Kč, který byl ověřen na základě výplatních pásek za 6/2021, 7/2021 a 8/2021.¹³⁹ Z výplatních pásek nelze ověřit udržitelnost příjmů žadatele o úvěr, když není z těchto dokladů zřejmé, na jakou dobu byl uzavřen pracovní poměr.¹⁴⁰
123. V Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru žadatel o úvěr uvedl součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti ve výši 2 500 Kč. Modelovým výpočtem účastník řízení určil, že výdaje domácnosti by měly být ve výši 7 927 Kč (domácnost podle výpočtu tvoří pouze žadatel o úvěr). Sdělené výdaje žadatelem o úvěr byly nižší, a proto účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti použil výdaje domácnosti ve výši 7 927 Kč, které výpočetl na základě nedostatečně robustního a kvalitního modelového výpočtu.
124. U závazků v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedl žadatel o úvěr součet měsíčních výdajů domácnosti na splácení půjček ve výši 4 500 Kč. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil závazky ve výši 4 500 Kč.¹⁴¹
125. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatele o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- nezjistil (neověřil) při posuzování úvěruschopnosti udržitelnost příjmu žadatele o úvěr po celou dobu předpokládaného trvání smluvního vztahu,
 - určil výši výdajů domácnosti žadatele o úvěr na základě modelového výpočtu, který nebyl dostatečně robustní a kvalitní, čímž řádně nezjišťoval (neověřoval) výdaje domácnosti konkrétního žadatele o úvěr,

Úvěrový případ [REDAKCE]¹⁴²

126. Účastník řízení uzavřel dne 15. 11. 2021 se spotřebitelem [REDAKCE] smlouvu o spotřebitelském úvěru č. [REDAKCE], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr o celkové výši 311 550 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 6 423 Kč po dobu 72 měsíců.¹⁴³

¹³⁷ Viz soubor: C_D_[REDAKCE]_Smlouva_o_spotrebitelskem_uveru_SK_VUP.pdf.

¹³⁸ Viz soubor: A_[REDAKCE]_Zadost_o_poskytnuti_spotrebitelskeho_uveru.pdf.

¹³⁹ Viz soubor: J_[REDAKCE]_Dolozeni_prijmu.pdf.

¹⁴⁰ Tyto informace účastník řízení v jiných úvěrových případech, kde byl doložen příjem prostřednictvím potvrzení od zaměstnavatele, standardně vyžadoval.

¹⁴¹ Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 30/2015-39 ze dne 1. 4. 2015, kde soud uvedl: „Součástí odborné péče poskytovatele úvěru dle § 9 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, je i taková obezřetnost, která jej vede k nespolehání se jen na údaje tvrzené žadatelem o úvěr, ale i k prověření (požadavku na doložení) těchto tvrzení (např. potvrzením o zaměstnání a příjmu, doložením výplatních pásek, doložením výpisu z účtu žadatele apod.).“

¹⁴² Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003176_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_05012023_[REDAKCE] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014455_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_5_01022023_[REDAKCE].

¹⁴³ Viz soubor: C_D_[REDAKCE]_Smlouva_o_spotrebitelskem_uveru_SK_VUP.pdf.

127. Žadatel o úvěr v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru¹⁴⁴ uvedl příjmy domácnosti ve výši 70 000 Kč. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započítal příjmy domácnosti ve výši 33 652 Kč, když tyto příjmy domácnosti se skládaly z příjmu žadatele o úvěr ve výši 33 652 Kč, který byl ověřen na základě výpisů z bankovního účtu za 8/2021, 9/2021 a 10/2021.¹⁴⁵ Z výpisů z bankovního účtu za období 8/2021, 9/2021 a 10/2021 vyplývá pravidelný příjem vyplácený společností [REDAKCE], kde je žadatel o úvěr jediným společníkem a jednatelem.
128. V Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru žadatel o úvěr uvedl součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti ve výši 12 000 Kč. Modelovým výpočtem účastník řízení určil, že výdaje domácnosti by měly být ve výši 13 475,90 Kč (žadatel o úvěr + manželka + 1 dítě). Tvrzené výdaje žadatelem o úvěr byly nižší, a proto účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti použil výdaje domácnosti ve výši 13 475,90 Kč, které vypočetl na základě nedostatečně robustního a kvalitního modelového výpočtu.
129. U závazků v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedl žadatel o úvěr závazky domácnosti ve výši 10 600 Kč. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil závazky ve výši 10 205 Kč, které dle svého sdělení vypočítal z registrů NRKI/BRKI.¹⁴⁶ Účastník řízení v tomto konkrétním případě postupoval odlišně než v jiných případech, když jako závazky započítal hodnotu z registrů NRKI/BRKI, přestože tvrzené závazky žadatele o úvěr v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru byly vyšší. Při posuzování úvěruschopnosti účastník řízení zjišťoval a ověřoval závazky pouze u žadatele o úvěr, ale u manželky nikoliv.¹⁴⁷
130. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatele o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- určil výši výdajů domácnosti žadatele o úvěr na základě modelového výpočtu, který nebyl dostatečně robustní a kvalitní, čímž řádně nezjišťoval (neověřoval) výdaje domácnosti konkrétního žadatele o úvěr,
 - když řádně nezjistil (neověřil) existenci a výši všech stávajících finančních závazků domácnosti žadatele o úvěr, konkrétně v tomto případě manželky, a to prostřednictvím podkladů dodaných žadatelem o úvěr, případně jiným vhodným způsobem.

Úvěrový případ [REDAKCE]¹⁴⁸

131. Účastník řízení uzavřel dne 26. 11. 2021 s žadatelem o úvěr [REDAKCE] smlouvu o spotřebitelském úvěru č. [REDAKCE], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr o celkové výši 1 326 143 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 29 298 Kč po dobu 60 měsíců.¹⁴⁹

¹⁴⁴ Viz soubor: A_ [REDAKCE] _Zadost_o_poskytnuti_spotrebiteleskeho_uveru.pdf.

¹⁴⁵ Viz soubory: J_ [REDAKCE] _Dolozeni_prijmu_1.pdf, J_ [REDAKCE] _Dolozeni_prijmu_2.pdf a J_ [REDAKCE] _Dolozeni_prijmu_3.pdf.

¹⁴⁶ Viz soubor: K_ [REDAKCE] _NRKI.pdf.

¹⁴⁷ Viz soubor: L_ [REDAKCE] _Miniscoring.pdf.

¹⁴⁸ Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003175_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_05012023_ [REDAKCE] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014456_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_5_01022023_ [REDAKCE].

¹⁴⁹ Viz soubor: C_D_ [REDAKCE] _Smlouva_o_spotrebiteleskem_uveru_SK_VUP.pdf.

132. Žadatel o úvěr v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedl příjmy domácnosti ve výši 187 000 Kč. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započtl příjmy domácnosti ve výši 105 298 Kč, když tyto příjmy domácnosti se skládaly pouze z příjmu žadatele o úvěr, který byl ověřen na základě potvrzení o příjmu.¹⁵⁰
133. V Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru žadatel o úvěr uvedl součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti ve výši 15 000 Kč. Modelovým výpočtem účastník řízení určil, že výdaje domácnosti by měly být ve výši 18 810 Kč (žadatel o úvěr + manželka + 2 děti). Tvrzené výdaje žadatelem o úvěr byly nižší, a proto účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti použil výdaje domácnosti ve výši 18 810 Kč, které vypočetl na základě nedostatečně robustního a kvalitního modelového výpočtu.
134. U závazků v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedl spotřebitel závazky domácnosti ve výši 5 000 Kč. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil závazky ve výši 10 336 Kč, které dle svého sdělení vypočítal z registrů NRKI/BRKI. Avšak opět účastník řízení vůbec neověřil existenci a výši závazků manželky, když v registrech NRKI/BRKI ověřil pouze žadatele o úvěr.¹⁵¹
135. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatele o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- určil výši výdajů domácnosti žadatele o úvěr na základě modelového výpočtu, který nebyl dostatečně robustní a kvalitní, čímž řádně nezjišťoval (neověřoval) výdaje domácnosti konkrétního žadatele o úvěr,
 - řádně nezjistil (neověřil) existenci a výši všech stávajících finančních závazků domácnosti žadatele o úvěr, konkrétně v tomto případě manželky, a to prostřednictvím podkladů dodaných žadatelem o úvěr, případně jiným vhodným způsobem.

Úvěrový případ [REDAKCE]¹⁵²

136. Účastník řízení uzavřel dne 10. 3. 2022 s žadatelem o úvěr [REDAKCE] smlouvu o spotřebitelském úvěru č. [REDAKCE], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr o celkové výši 1 079 100 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 25 752 Kč po dobu 57 měsíců.¹⁵³
137. Žadatel o úvěr v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru¹⁵⁴ uvedl příjmy domácnosti ve výši 118 000 Kč. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započtl příjmy domácnosti ve výši 112 128 Kč, když tyto příjmy domácnosti se skládaly pouze z příjmu žadatele o úvěr, který byl ověřen na základě předložených výplatních pásek za 12/0021, 1/2022 a 2/2022 a na základě Potvrzení o výši příjmu ze závislé činnosti a funkčních

¹⁵⁰ Viz soubor: J_[REDAKCE]_Potvrzeni_o_vysi_prijmu.pdf.

¹⁵¹ Viz soubor: K_[REDAKCE]_NRKI.pdf.

¹⁵² Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003610_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_06012023_[REDAKCE] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014471_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_5_01022023_[REDAKCE].

¹⁵³ Viz soubor: C_D_[REDAKCE]_Smlouva_o_spotrebitelskem_uveru_SK_VUP.pdf.

¹⁵⁴ Viz soubor: A_[REDAKCE]_Zadost_o_poskytnuti_spotrebitelskeho_uveru.pdf.

požitků ze dne 7. 3. 2022.¹⁵⁵

138. V Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru žadatel o úvěr uvedl součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti ve výši 25 000 Kč. Modelovým výpočtem účastník řízení určil, že výdaje domácnosti by měly být ve výši 16 830 Kč (žadatel o úvěr + manželka + 1 dítě). Tvrzené výdaje žadatelem o úvěr byly vyšší, a proto účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti použil tyto tvrzené výdaje domácnosti ve výši 25 000 Kč, a to bez řádného ověření.
139. U závazků v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedl žadatel o úvěr závazky domácnosti ve výši 7 800 Kč. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil závazky ve výši 7 830 Kč, které dle svého sdělení vypočítal z registrů NRKI/BRKI. Avšak opět účastník řízení vůbec neověřil existenci a výši závazků manželky, když v registrech NRKI/BRKI ověřil pouze žadatele o úvěr.¹⁵⁶
140. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatele o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- zohlednil při posuzování úvěruschopnosti výši výdajů domácnosti tvrzenou žadatelem o úvěr, aniž by řádně zjistil (ověřil) žadatelem o úvěr tvrzené výdaje domácnosti,
 - řádně nezjistil (neověřil) existenci a výši všech stávajících finančních závazků domácnosti žadatele o úvěr, konkrétně v tomto případě manželky, a to prostřednictvím podkladů dodaných žadatelem o úvěr, případně jiným vhodným způsobem.

Úvěrový případ [REDAKCE]¹⁵⁷

141. Účastník řízení uzavřel dne 12. 4. 2022 se žadatelkou o úvěr [REDAKCE] smlouvu o spotřebitelském úvěru č. [REDAKCE], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr o celkové výši 345 000 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 6 992 Kč po dobu 72 měsíců.¹⁵⁸
142. Žadatelka o úvěr v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru¹⁵⁹ uvedla příjmy domácnosti ve výši 51 000 Kč. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započítal příjmy domácnosti ve výši 46 835 Kč, když tyto příjmy domácnosti se skládaly z příjmu žadatelky o úvěr ve výši 46 835 Kč, které byly ověřeny na základě předložených výplatních pásek za 12/2021, 1/2022 a 2/2022.¹⁶⁰ Výplatní páska za 12/2021, ze které plyne čistá mzda ve výši 53 570 Kč, obsahuje částku 17 000 Kč označenou jako „Odměny“, přičemž účastník řízení zahrnul při posuzování úvěruschopnosti do výpočtu průměrného příjmu celou mzdu ve výši 53 570 Kč. Z výplatních pásek nelze ověřit udržitelnost příjmů žadatelky o úvěr, když není z těchto dokladů zřejmé, kdy a na jakou

¹⁵⁵ Viz soubory: J_[REDAKCE]_Dolozeni_prijmu_1.pdf, J_[REDAKCE]_Dolozeni_prijmu_2.pdf, J_[REDAKCE]_Dolozeni_prijmu_3.pdf a J_[REDAKCE]_Potvrzeni_o_vysi_prijmu.pdf.

¹⁵⁶ Viz soubor: K_[REDAKCE]_NRKI.pdf.

¹⁵⁷ Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003519_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_06012023_[REDAKCE] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014449_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_5_01022023_[REDAKCE].

¹⁵⁸ Viz soubor: C_D_[REDAKCE]_Smlouva_o_spotřebitelskem_uveru_SK_VUP.pdf.

¹⁵⁹ Viz soubor: A_[REDAKCE]_Zadost_o_poskytnuti_spotřebitelskeho_uveru.pdf.

¹⁶⁰ Viz soubor: J_[REDAKCE]_Dolozeni_prijmu.pdf.

dobu byl uzavřen pracovní poměr, a zda bylo vedeno jednání o skončení pracovního poměru.¹⁶¹

143. V Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru žadatelka o úvěr uvedla součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti ve výši 10 000 Kč. Modelovým výpočtem účastník řízení určil, že výdaje domácnosti by měly být ve výši 7 927 Kč (domácnost tvoří pouze žadatelka o úvěr). Tvrzené výdaje žadatelkou o úvěr byly vyšší, a proto účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti použil tyto tvrzené výdaje domácnosti ve výši 10 000 Kč, a to bez řádného ověření.
144. U závazků v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedla žadatelka o úvěr závazky domácnosti ve výši 2 000 Kč. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil závazky ve výši 5 560 Kč, které dle svého sdělení vypočítal z registrů NRKI/BRKI.¹⁶²
145. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatelky o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- nezjistil (neověřil) při posuzování úvěruschopnosti udržitelnost příjmu žadatelky o úvěr po celou dobu předpokládaného trvání smluvního vztahu, a když zohlednil do výše průměrného příjmu při posuzování úvěruschopnosti nepravidelný příjem ve výši 17 000 Kč,
 - zohlednil při posuzování úvěruschopnosti výši výdajů domácnosti tvrzenou žadatelkou o úvěr, aniž by řádně zjistil (ověřil) žadatelkou o úvěr tvrzené výdaje domácnosti.

Úvěrový případ [REDAKCE]¹⁶³

146. Účastník řízení uzavřel dne 29. 4. 2022 se žadatelem o úvěr [REDAKCE] smlouvu o spotřebitelském úvěru č. [REDAKCE], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr o celkové výši 200 000 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 4 777 Kč po dobu 72 měsíců.¹⁶⁴
147. Žadatel o úvěr v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru¹⁶⁵ uvedl příjmy domácnosti ve výši 45 000 Kč s rodinným stavem druh/družka. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započítal příjmy domácnosti ve výši 28 956 Kč, když tyto příjmy domácnosti se skládaly pouze z příjmu žadatele o úvěr, který byl ověřen na základě předložených výplatních pásek za 1/2022, 2/2022 a 3/2022.¹⁶⁶ Z výplatních pásek nelze ověřit udržitelnost příjmů žadatele o úvěr, když není z těchto dokladů zřejmé, kdy a na jakou dobu byl uzavřen pracovní poměr, a zda bylo vedeno jednání o skončení

¹⁶¹ Tyto informace účastník řízení v jiných úvěrových případech, kde byl doložen příjem prostřednictvím potvrzení od zaměstnavatele, standardně vyžadoval.

¹⁶² Viz soubor: K_[REDAKCE]_NRKI.pdf.

¹⁶³ Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003177_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_05012023_[REDAKCE] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014454_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_5_01022023_[REDAKCE].

¹⁶⁴ Viz soubor: C_D_[REDAKCE]_Smlouva_o_spotrebitelskem_uveru_SK_VUP.pdf.

¹⁶⁵ Viz soubor: A_[REDAKCE]_Zadost_o_poskytnuti_spotrebitelskeho_uveru.pdf.

¹⁶⁶ Viz soubor: J_[REDAKCE]_Dolozeni_prijmu.jpg.

pracovního poměru.¹⁶⁷

148. V Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru žadatel o úvěr uvedl součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti ve výši 5 000 Kč. Modelovým výpočtem účastník řízení určil, že výdaje domácnosti by měly být ve výši 7 927 Kč (při výpočtu účastník řízení vycházel z toho, že domácnost tvoří pouze žadatel o úvěr, družku do určení výdajů vůbec nezahrnul). Sdělené výdaje žadatelem o úvěr byly nižší, a proto účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti použil výdaje domácnosti ve výši 7 927 Kč, které vypočetl na základě nedostatečně robustního a kvalitního modelového výpočtu. Z podkladů není též zřejmé, z jakého důvodu nebyla zohledněna informace za účelem posouzení úvěruschopnosti ze Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru, že spotřebitel má druha/družku (mohou tvořit domácnost).
149. U závazků v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedl žadatel o úvěr závazky domácnosti ve výši 5 000 Kč. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil závazky ve výši 11 692 Kč, které dle svého sdělení vypočítal z registrů NRKI/BRKI, ve kterém ověřil pouze žadatele o úvěr. Avšak opět účastník řízení vůbec neověřil existenci a výši závazků druha/družky, když v registrech NRKI/BRKI ověřil pouze žadatele o úvěr.¹⁶⁸
150. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatele o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- nezjistil (neověřil) při posuzování úvěruschopnosti udržitelnost příjmu žadatele o úvěr po celou dobu předpokládaného trvání smluvního vztahu,
 - určil výši výdajů domácnosti žadatele o úvěr na základě modelového výpočtu, který nebyl dostatečně robustní a kvalitní, čímž řádně nezjišťoval (neověřoval) výdaje domácnosti konkrétního žadatele o úvěr,
 - když řádně nezjistil (neověřil) existenci a výši všech stávajících finančních závazků domácnosti žadatele o úvěr, konkrétně v tomto případě druha/družky, a to prostřednictvím podkladů dodaných žadatelem o úvěr, případně jiným vhodným způsobem.

Úvěrový případ [REDAKCE]¹⁶⁹

151. Účastník řízení uzavřel dne 28. 6. 2022 se žadatelem o úvěr [REDAKCE] smlouvu o spotřebitelském úvěru č. [REDAKCE], na základě které byl poskytnut spotřebitelský úvěr ve výši 370 877,10 Kč s měsíční splátkou včetně pojištění ve výši 13 245 Kč po dobu 36 měsíců.¹⁷⁰
152. Žadatel o úvěr v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru¹⁷¹ uvedl příjmy domácnosti ve výši 218 125 Kč. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započítal příjmy

¹⁶⁷ Tyto informace účastník řízení v jiných úvěrových případech, kde byl doložen příjem prostřednictvím potvrzení od zaměstnavatele, standardně vyžadoval.

¹⁶⁸ Viz soubor: K_[REDAKCE]_NRKI.pdf.

¹⁶⁹ Viz účastníkem řízení předložena dokumentace ke vzorku - CD „Podklady“ složky: 15 až 35 dokumentace ke vzorku\2023_003258_CNB_650_odpověď_na_výzvu_č_4_06012023_[REDAKCE] a 38 až 58 doplňující dokumentace ke vzorku na výzvu č. 5\2023_014452_CNB_650_Odpověď_na_výzvu_č_5_01022023_[REDAKCE].

¹⁷⁰ Viz soubor: C_D_[REDAKCE]_Smlouva_o_spotrebitelskem_uveru_SK_VUP.pdf.

¹⁷¹ Viz soubor: A_[REDAKCE]_Zadost_o_poskytnuti_spotrebitelskeho_uveru.pdf.

domácnosti ve výši 261 617 Kč, když tyto příjmy domácnosti se skládaly z příjmu žadatele o úvěr ve výši 43 492 Kč, které byly ověřeny na základě potvrzení České správy sociálního zabezpečení o výši starobního důchodu¹⁷², a z příjmu manželky ve výši 218 125 Kč, který byl ověřen Potvrzením o výši z příjmu ze závislé činnosti a funkčních požitků.¹⁷³

153. V Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru žadatel o úvěr uvedl součet měsíčních výdajů na provoz domácnosti ve výši 42 000 Kč. Modelovým výpočtem účastník řízení určil, že výdaje domácnosti by měly být ve výši 11 890,50 Kč (žadatel o úvěr + manželka). Tvrděné výdaje žadatelem o úvěr byly vyšší, a proto účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti použil tyto tvrzené výdaje domácnosti ve výši 42 000 Kč, a to bez řádného ověření. Účastník řízení sice si nechal předložit výpisy z bankovního účtu za 3/2022, 4/2022 a 5/2022¹⁷⁴, který byl veden na žadatele o úvěr, avšak pouze z těchto výpisů z účtu nebylo možno ověřit tvrzené výdaje domácnosti ve výši 42 000 Kč.
154. U závazků v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru uvedl žadatel o úvěr závazky domácnosti ve výši 50 000 Kč. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil tvrzené závazky ve výši 50 000 Kč, když z registrů NRKI/BRKI zjistil splátky ve výši 15 750 Kč.¹⁷⁵ Účastník řízení se tedy při posuzování úvěruschopnosti spokojil s tvrzenými závazky žadatelem o úvěr ve výši 34 250 Kč (rozdíl mezi 50 000 Kč a 15 750 Kč), které mohly být manželky, avšak manželku v registrech NRKI/BRKI neověřil.¹⁷⁶
155. Účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost žadatele o úvěr na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:
- zohlednil při posuzování úvěruschopnosti výši výdajů domácnosti tvrzenou žadatelem o úvěr, aniž by řádně zjistil (ověřil) žadatelem o úvěr tvrzené výdaje domácnosti,
 - když řádně nezjistil (neověřil) všechny stávající finanční závazky domácnosti žadatele o úvěr, v tomto případě konkrétně tvrzené závazky ve výši 34 250 Kč, a to prostřednictvím podkladů dodaných žadatelem o úvěr, případně jiným vhodným způsobem.

Stanovisko správního orgánu vč. právní kvalifikace

156. Účastník řízení měl povinnost s odbornou péčí ve smyslu ustanovení § 75 ZSÚ posoudit úvěruschopnost spotřebitele v souladu s požadavky ustanovení § 86 odst. 1 téhož zákona, které stanoví povinnost poskytovatele spotřebitelského úvěru posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení

¹⁷² Viz soubor: J_ _Dolozeni_prijmu_4.pdf

¹⁷³ Viz soubor: J_ _Dolozeni_prijmu_manzelky.pdf.

¹⁷⁴ Viz soubory: J_ _Dolozeni_prijmu_1.pdf, J_ _Dolozeni_prijmu_2.pdf a J_ _Dolozeni_prijmu_3.pdf.

¹⁷⁵ Viz soubor: K_ _NRKI.pdf.

¹⁷⁶ Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 30/2015-39 ze dne 1. 4. 2015, kde soud uvedl: „Součástí odborné péče poskytovatele úvěru dle § 9 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, je i taková obezřetnost, která jej vede k nespolehání se jen na údaje tvrzené žadatelem o úvěr, ale i k prověření (požadavku na doložení) těchto tvrzení (např. potvrzením o zaměstnání a příjmu, doložením výplatních pásek, doložením výpisu z účtu žadatele apod.).“

úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů.

157. Účastník řízení má povinnost zjišťovat a shromažďovat relevantní informace o příjmech, výdajích a závazcích (dluzích) jednotlivých spotřebitelů, následně tyto informace vyhodnocovat a ověřit způsobem přiměřeným dané situaci, kdy cílem tohoto postupu je získání objektivního obrazu o komplexní finanční situaci jednotlivých spotřebitelů, příp. celé domácnosti. Z výše uvedeného lze dovodit mj. požadavek na doložení jednotlivých tvrzení spotřebitelů, resp. účastník řízení má povinnost zjištěné informace přiměřeným způsobem ověřit a nespoléhat se na pouhá prohlášení/tvrzení žadatele o úvěr o příjmech, výdajích a závazcích (dluzích).¹⁷⁷
158. Podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ ten, kdo je oprávněn poskytovat spotřebitelský úvěr, se dopustí přestupku tím, že poskytne spotřebitelský úvěr v rozporu s ustanovením § 86 odst. 1 téhož zákona.
159. Účastník řízení pro účely posuzování úvěruschopnosti vycházel při určení výdajů žadatele o úvěr a jeho domácnosti z tvrzení uvedeného v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru, které porovnával s výší výdajů z nedostatečně robustního modelového výpočtu založeného na neaktuálních statistických datech ČSÚ z roku 2017, když následně po porovnání tvrzení žadatele o úvěr v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru a výsledku z modelového výpočtu zahrnul do posuzování úvěruschopnosti do tabulky „Miniscoring FON“ údaj o výši výdajů, který byl vyšší. Konkrétně účastník řízení v 5 úvěrových případech¹⁷⁸ ze vzorku 20 úvěrových případů zohlednil při posuzování úvěruschopnosti výši výdajů domácnosti tvrzenou žadatelem o úvěr, aniž by řádně ověřil žadatelem o úvěr tvrzené výdaje domácnosti. Ve zbylých 15 úvěrových případech¹⁷⁹ ze vzorku 20 úvěrových případů při posuzování úvěruschopnosti určil výši výdajů domácnosti žadatele o úvěr na základě nedostatečně robustního modelového výpočtu založeného na neaktuálních statistických datech ČSÚ z roku 2017, aniž by řádně zjišťoval a ověřoval skutečné výdaje domácnosti konkrétního žadatele o úvěr.
160. Takový postup účastníka řízení při zjišťování a ověřování výdajů žadatele o úvěr a jeho domácnosti je však v rozporu s odbornou péčí. Konkrétně u 5 úvěrových případů¹⁸⁰ ze vzorku 20 úvěrových případů účastník řízení nedoložil žádné dokumenty, které by ověřovaly tvrzené výdaje v Žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru. Výstup z nedostatečně robustního modelového výpočtu založeného na neaktuálních statistických datech ČSÚ z roku 2017, považuje správní orgán pro účely ověření tvrzených výdajů žadatelem o úvěr za nedostatečný. K těmto 5 úvěrovým případům správní orgán odkazuje

¹⁷⁷ Srovnej: Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2007, sp. zn. 32 Odo 1726/2006 a Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2015, sp. zn. 1 As 30/2015. Nejvyšší správní soud judikoval k povinnosti posoudit úvěruschopnost s odbornou péčí tak, že „věřitel musí náležitě pečlivě zjišťovat schopnost spotřebitele splácet úvěr a požadovat doklady k jeho tvrzení. Je také nutno dovodit, že věřitel by měl úvěruschopnost dlužníka aktivně zjišťovat a prověřovat, nikoliv se spokojit pouze s jeho ničím nedoloženými prohlášeními“. K tomu více rozsudek Soudního dvora EU ze dne 18. 12. 2014, C - 499/13, CA Consumer Finance SA. Dále též rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 2178/2018 ze dne 25. 7. 2018, rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 3 A 107/2017 – 114 ze dne 21. 5. 2019, náleží Ústavního soudu sp. zn. III.ÚS 4129/18 ze dne 26. 2. 2019, rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 9 A 123/2019 ze dne 25. 2. 2021, rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 62/2021 – 57 ze dne 7. 3. 2023, usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 33 ICdo 126/2022 ze dne 24. 3. 2023, rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 6 A 50/2022–90 ze dne 18. 5. 2023.

¹⁷⁸ Úvěrové případy:

¹⁷⁹ Úvěrové případy:

¹⁸⁰ Úvěrové případy:

na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 30/2015 ze dne 1. 4. 2015, kde soud uvedl: „Součástí odborné péče poskytovatele úvěru dle § 9 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, je i taková obezřetnost, která jej vede k nespolehání se jen na údaje tvrzené žadatelem o úvěr, ale i k prověření (požadavku na doložení) těchto tvrzení (např. potvrzením o zaměstnání a příjmu, doložením výplatních pásek, doložením výpisu z účtu žadatele apod.).“ A na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 2178/2018 ze dne 25. 7. 2018, kde soud uvedl: „Nepochybně klíčová je i povinnost věřitele využívat veřejně dostupné informace, jakými jsou například státem publikované údaje o životním a existenčním minimu podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, a o průměrných výdajích obyvatelstva (databáze Českého statistického úřadu), a tyto porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými (ne pouze tvrzenými) informacemi o jeho příjmech a výdajích.“

161. Stejný závěr lze dovodit i u zbylých 15 úvěrových případů¹⁸¹ ze vzorku 20 úvěrových případů, kde účastník řízení určil výdaje na základě nedostatečně robustního modelového výpočtu založeného na neaktuálních statistických datech ČSÚ z roku 2017, protože tvrzené výdaje žadatelem o úvěr byly nižší, než výsledek tohoto výpočtu. Postup v podobě nahrazení konkrétního individuálního zjištění (ověření) konkrétního žadatele o úvěr výsledkem z nedostatečně robustního modelového výpočtu založeného na neaktuálních statistických datech ČSÚ z roku 2017 není v souladu s požadavky odborné péče, které jsou ZSÚ na posouzení úvěruschopnosti podle ustanovení § 86 téhož zákona kladeny.¹⁸²
162. Dále z výše uvedených zjištění vyplývá, že účastník řízení v 18 úvěrových případech¹⁸³ ze vzorku 20 úvěrových případů při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele nezohlednil všechny výdaje nebo závazky domácnosti žadatele/žadatelky o úvěr, přestože z předložených dokumentů Žádost o poskytnutí spotřebitelského úvěru / tabulka „Miniscoring FON“ je zřejmé, že informací o společné domácnosti žadatele/žadatelky o úvěr prokazatelně disponoval.
163. Jako nejméně závažná pochybení správní orgán i vzhledem k přijatým nápravným opatřením ze strany účastníka řízení hodnotí neověřování udržitelnosti příjmů žadatelů o úvěr a jejich členů domácnosti a zahrnování nepravidelných příjmů do posuzování úvěruschopnosti. Konkrétně v 9 případech¹⁸⁴ ze vzorku 20 kontrolovaných případů nelze z doložené úvěrové dokumentace ověřit předpoklady pro udržitelnost příjmu, který byl zohledněn účastníkem řízení při posouzení úvěruschopnosti žadatele o úvěr po celou dobu sjednaného trvání smluvního vztahu. Ve 3 případech¹⁸⁵ ze vzorku 20 kontrolovaných případů účastník řízení zahrnul při posuzování úvěruschopnosti výši nepravidelného příjmu (označené jako „Mimořádné odměny“ nebo „Odměny“), který u žadatelky o úvěr [redacted] činil 21 100 Kč, u žadatele o úvěr [redacted] 10 000 Kč a u žadatelky o úvěr [redacted] 17 000 Kč.

¹⁸¹ Úvěrové případy: [redacted]

[redacted] a [redacted]

¹⁸² Viz též odst. 50. - 52. tohoto rozhodnutí.

¹⁸³ [redacted] a [redacted]

¹⁸⁴ Jedná se o tyto úvěrové případy: [redacted]

¹⁸⁵ Úvěrový případ [redacted] a [redacted]

164. Na základě výše uvedených zjištění má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v období od 5. 1. 2021¹⁸⁶ do 28. 6. 2022¹⁸⁷ ve všech 20 případech ze zkoumaného vzorku ([redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 5. 1. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 25. 1. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 2. 2. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 8. 2. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 12. 2. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 15. 2. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 15. 3. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 1. 4. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 27. 4. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 24. 6. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 15. 7. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 10. 9. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 10. 9. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 7. 10. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 15. 11. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 26. 11. 2021, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 10. 3. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 12. 4. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 29. 4. 2022 a [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 28. 6. 2022) poskytl spotřebitelské úvěry, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když v/ve

- 9 úvěrových případech ([redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted]) ze vzorku 20 úvěrových případů nezjistil (neověřil) při posuzování úvěruschopnosti udržitelnost příjmu žadatele/žadatelky o úvěr po celou dobu předpokládaného trvání smluvního vztahu,
- 3 úvěrových případech ([redacted], [redacted] a [redacted]) ze vzorku 20 úvěrových případů zohlednil při posuzování úvěruschopnosti výši nepravidelného příjmu (označené jako „Mimořádné odměny“ nebo „Odměny“),
- 5 úvěrových případech ([redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted]) ze vzorku 20 úvěrových případů zohlednil při posuzování úvěruschopnosti výši výdajů domácnosti tvrzenou žadatelem/žadatelkou o úvěr, aniž by řádně zjistil (ověřil) žadatelem/žadatelkou o úvěr tvrzené výdaje domácnosti,
- 15 úvěrových případech ([redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted]) ze vzorku 20 úvěrových případů při posuzování úvěruschopnosti určil výši výdajů domácnosti žadatele/žadatelky o úvěr na základě modelového výpočtu, aniž by řádně zjišťoval (ověřoval) výdaje domácnosti konkrétního/konkrétní žadatele/žadatelky o úvěr,
- 18 úvěrových případech ([redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted]) ze vzorku 20 úvěrových případů

¹⁸⁶ Dne 5. 1. 2021 byla uzavřena první úvěrová smlouva č. [redacted] ze vzorku 20 úvěrových případů.

¹⁸⁷ Dne 28. 6. 2022 byla uzavřena poslední úvěrová smlouva č. [redacted] ze vzorku 20 úvěrových případů.

[redacted] a [redacted] ze vzorku 20 úvěrových případů řádně nezjistil (neověřil) při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele všechny závazky domácnosti žadatele/žadatelky o úvěr, přestože z předložených dokumentů Žádost o poskytnutí spotřebitelského úvěru / tabulka „Miniscoring FON“ je zřejmé, že informací o společné domácnosti žadatele/žadatelky o úvěr prokazatelně disponoval,

a tím porušil povinnost vyplývající z ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023, čímž se dopustil přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ.

Odůvodnění pokuty

165. Správní orgán se při rozhodování o uložení sankce nejdříve zabýval možnými důvody pro zproštění odpovědnosti účastníka řízení za porušení právních povinností. Podle ustanovení § 21 odst. 1 a 2 přestupkového zákona právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. K této zákonem připouštěné liberaci účastníka řízení správní orgán uvádí, že účastník řízení rozhodně nevyvinul veškeré úsilí směřující k zabránění porušení povinností stanovených mu zákonem.
166. Výchozím předpokladem pro uložení pokuty za přestupky je skutečnost, že správní orgán prokázal, že ke spáchání přestupků ze strany účastníka řízení skutečně došlo. V posuzovaném případě správní orgán prokázal, že se účastník řízení dopustil porušení povinností stanovených ZSÚ a naplnil tím pojmové znaky přestupků tak, jak je uvedeno výše v tomto odůvodnění, tj. dopustil se v rámci vícečinného souběhu nestejnorodého¹⁸⁸ přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ a přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ.
167. Podle ustanovení § 35 přestupkového zákona lze za přestupek uložit 5 druhů správních trestů. Dle závěrů správního orgánu postupem dle ustanovení § 37 přestupkového zákona na základě zjištěného skutkového stavu je jediným trestem, který zajistí dostatečnou represivní i preventivní funkci, právě pokuta, a to především s cílem odradit účastníka řízení, aby v porušování právních předpisů pokračoval, a přimět ho, aby se do budoucna podobného jednání vyvaroval. Současně v rámci generální prevence dává správní orgán všem subjektům najevo, že jednání tímto způsobem porušující právní předpisy hodnotí jako **závažné porušení právních předpisů**, jehož následkem je uložení zásadního peněžitého postihu.
168. Za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení se podle ustanovení § 41 odst. 1 přestupkového zákona **uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejprísněji trestný**. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější. Správní orgán vzhledem k výše uvedenému aplikoval absorpční zásadu ve vztahu k přestupkům uvedeným ve výroku tohoto rozhodnutí a uložil pokutu pouze za nejprísněji trestný ze všech zjištěných přestupků. Ostatní okolnosti spáchání přestupků,

¹⁸⁸ Pachatel více skutky spáchá trestné činy (přestupky) různých skutkových podstat.

jakož i další skutečnosti jsou potom zohledněny jako okolnosti polehčující či přitěžující a podílí se rovněž na individualizaci výše ukládané pokuty pro konkrétní posuzovaný případ.

169. Za přestupek podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ lze uložit podle ustanovení § 148 odst. 2 písm. b) téhož zákona pokutu do 20 000 000 Kč. Za přestupek podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ lze uložit podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) téhož zákona pokutu do 20 000 000 Kč. Jako **závažnější přestupek**¹⁸⁹ vzhledem k okolnostem v tomto konkrétním projednávaném případě hodnotí správní orgán přestupek podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ, kde jde o jednání ohrožující významný zájem chráněný zákonem. Tím, že účastník řízení nenaplnoval řádné postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele ohrozil **významný zájem chráněný zákonem**, tj. zájem na tom, aby nebankovní poskytovatel spotřebitelských úvěrů dostál principu zodpovědného úvěrování, čímž by byl ochráněn spotřebitel před negativními socioekonomickými dopady. Závažnost tohoto přestupku reflektuje pomocí maximální možné výše uložené pokuty i samotný zákon, tj. ZSÚ, když stanoví, že za tento přestupek je možno uložit podle ustanovení § 148 odst. 2 písm. b) téhož zákona pokutu do 20 000 000 Kč. Jelikož správní orgán přestupek podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ posoudil jako nejzávažnější, byl tento vzat jako základ pro stanovení konkrétní výše sankce.
170. Jako závažný přestupek pak hodnotí správní orgán též přestupek podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ, když účastník řízení jakožto nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru spotřebitelům poskytl spotřebitelské úvěry, aniž řádně posoudil úvěruschopnost spotřebitele, zejména schopnost spotřebitele splácet sjednané pravidelné splátky spotřebitelského úvěru, a to na základě porovnání příjmů a výdajů spotřebitele. Závažnost tohoto přestupku ZSÚ reflektuje pomocí maximální možné výše uložené pokuty, když za tento přestupek podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) ZSÚ lze uložit pokutu do 20 000 000 Kč.
171. V případě přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ se jedná o **trvajících přestupek**, když účastník řízení udržoval protiprávní stav minimálně ve výroku uvedeném období tím, že nezavedl a neudržoval postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, které by zajišťovaly řádné poskytování spotřebitelských úvěrů.
172. V případě přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ se jedná o **pokračování v přestupku**, neboť jednotlivé dílčí útoky spočívající v poskytnutí spotřebitelského úvěru, aniž došlo ze strany účastníka řízení před uzavřením smlouvy k řádnému posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku,

¹⁸⁹ Závažnost přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ v porovnání s přestupkem podle ustanovení § 148 odst. 2 písm. b) téhož zákona je v tomto konkrétním projednávaném případě nižší, neboť účastník řízení poskytl spotřebitelské úvěry bonitnějšími spotřebitelům. Avšak v rámci preventivní ochrany spotřebitelů před socioekonomickými důsledky je nezbytné, aby byly mimo jiného zavedeny a udržovány pravidla a postupy pro řádné posouzení úvěruschopnosti, která však zavedena nebyla. Účastník řízení je povinen nastavit v rámci preventivní ochrany spotřebitelů taková pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti, která budou vhodně a účinně chránit konkrétního spotřebitele před tím, aby se nepřiměřeně předlužil, nicméně ověřování výdajů založené na porovnání deklarovaných výdajů s výsledkem z nedostatečně robustního modelového výpočtu založeného na neaktuálních statistických datech ČSÚ z roku 2017, bylo z pohledu prevence zcela nedostatečné. Proto správní orgán došel k závěru, že v tomto konkrétním případě byl závažnější přestupek podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ.

a byly spojeny stejným způsobem provedení (poskytnutí spotřebitelského úvěru v rozporu se zákonem) a blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku (spotřebitelské úvěry). Posuzování jednotného záměru u přestupku spáchaného účastníkem řízení je specifické, neboť je u něj dána objektivní odpovědnost, tzn. jeho odpovědnost je založena bez ohledu na zavinění. Posuzování úvěruschopnosti patří mezi nejdůležitější zákonné povinnosti poskytovatele spotřebitelských úvěrů a účastník řízení si tak měl být vědom povinnosti řádně posuzovat úvěruschopnost spotřebitele před poskytnutím spotřebitelského úvěru, přičemž i tak danou povinnost neplnil.

173. Správní orgán při úvaze o výši pokuty přihlédl podle ustanovení § 37 přestupkového zákona k povaze a závažnosti přestupku ve smyslu ustanovení § 37 písm. a) přestupkového zákona, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem ve smyslu ustanovení § 37 písm. c) přestupkového zákona, k povaze činnosti účastníka řízení podle ustanovení § 37 písm. g) přestupkového zákona, a přihlédl též k dalším níže uvedeným okolnostem projednávaného případu.
174. Co se týče **následků**, resp. účinků způsobených protiprávním jednáním, k naplnění skutkové podstaty příslušných přestupků dochází bez ohledu na skutečnost, zda v konkrétním případě dojde příslušným jednáním ke vzniku škody na majetku zákazníků či nikoli, škodlivý následek tvoří znak skutkové podstaty těchto přestupků. Zákonodárce považuje již ohrožení způsobené porušením příslušných povinností ve vztahu k zákazníkům za natolik závažné, že k odpovědnosti za příslušné přestupky není třeba vzniku přímé škody. Případné způsobení majetkové újmy jako účinku přestupku není podmínkou pro vznik odpovědnosti za deliktní jednání účastníka řízení, bylo by však bráno jako zásadně přitěžující okolnost.
175. Závažným následkem porušení právních předpisů účastníkem řízení je tedy již samotné **ohrožení zájmů** na ochraně majetku zákazníků, zájem na rovných podmínkách hospodářské soutěže, narušení řádného fungování trhu spotřebitelských úvěrů a narušení důvěry jednotlivých subjektů v tento trh. Účastník řízení tak svým jednáním ohrozil zejména zájem na ochraně neprofesionálních zákazníků na trhu spotřebitelských úvěrů, což je jeden z hlavních cílů regulace v této oblasti. Správní orgán považuje výše uvedené zájmy v oblasti regulace zprostředkování spotřebitelských úvěrů za velmi významné, a proto hodnotí společenskou škodlivost jednání účastníka řízení jako velmi vysokou.
176. Co se týče způsobu porušení jednotlivých ustanovení zákona, správní orgán uvádí, že k porušení došlo omisivním jednáním (tj. účastník řízení neučinil něco, co učinit měl), když si protiprávnosti vzhledem ke svým odborným znalostem měl být účastník řízení vědom. U přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ účastník řízení vzhledem k tomu, že je profesionálem v oboru, si měl být vědom udržování postupů a pravidel, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, přičemž měl zajistit průběžnou kontrolu dodržování povinností plynoucích ze ZSÚ a jiných právních předpisů, když byl povinen tyto postupy a pravidla průběžně ověřovat a pravidelně hodnotit jejich přiměřenost a účinnost. U přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ účastník řízení vzhledem k tomu, že je profesionálem v oboru, vědět měl a mohl, že svým jednáním, kterým nedbale posuzoval úvěruschopnost spotřebitelů, může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, když spotřebitelům bez řádného posouzení úvěruschopnosti poskytne spotřebitelský úvěr.
177. ZSÚ konstruuje odpovědnost za přestupkové jednání účastníka řízení jako objektivní odpovědnost, tj. jeho odpovědnost je dána bez ohledu na zavinění účastníka řízení.

178. Správní orgán přihlédl jako **k polehčující okolnosti** k tomu, že účastník řízení započal v rámci kontroly přijímat opatření k nápravě. Správní orgán k přijímaným opatřením pro úplnost dodává, že jejich účinnost by bylo možné vyhodnotit při kontrole.
179. Jako další polehčující okolnost správní orgán hodnotí tu skutečnost, že s účastníkem řízení nebylo dosud žádné řízení za přestupek v oblasti finančního trhu správním orgánem vedeno, když účastník řízení nebyl za žádný přestupek trestán. **Přítěžující okolností** na straně účastníka řízení je potom ta skutečnost, že spáchal více přestupků, konkrétně 2. Správní orgán též hodnotí jako přítěžující okolnost tu skutečnost, že se účastník řízení dopouštěl porušování povinností více než rok, konkrétně minimálně po dobu 17 měsíců¹⁹⁰.
180. K **povaze činnosti** účastníka řízení správní orgán uvádí, že tento je nebankovním poskytovatelem spotřebitelského úvěru, který v kontrolovaném období poskytoval vázaný spotřebitelský úvěr na pořízení motorových vozidel kategorie M1, N1 nebo L. Tyto úvěry byly poskytovány s úrokovou sazbou v rozmezí 2,23 % p. a. až 15,12 % p. a. a dobou splácení v rozmezí 12 až 84 měsíců. V kontrolovaném období účastník řízení poskytl 231 úvěrů. Zamítnutých žádostí o poskytnutí spotřebitelského úvěru bylo v kontrolovaném období 36, z toho 22 na základě výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, 8 na základě výsledků vyhledávání v databázích. Zbývající žádosti byly zamítnuty z jiných důvodů. Průměrná výše úvěru poskytnutého společnostmi v kontrolovaném období činila 346 057 Kč. Průměrná částka k zaplacení byla 443 909 Kč, což odpovídá navýšení jistiny o 97 852 Kč (cca 28 %). Průměrná doba trvání smluvního vztahu byla 54 měsíců. Průměrná měsíční splátka potom dosahovala 8 220,53 Kč. Účastník řízení tedy poskytoval druh spotřebitelského úvěru, který může představovat významný zásah do finančního rozpočtu domácnosti spotřebitele po dobu desítek měsíců, a proto z důvodu prevence případných sociálních a ekonomických důsledků pro spotřebitele je žádoucí při takovém typu činnosti plnit důsledně povinnosti ze ZSÚ.
181. Na základě výše uvedených skutečností dospěl správní orgán k závěru, že v souladu s kontinuitou rozhodovací sankční praxe České národní banky a s přihlédnutím k závažnosti přestupků, zejména ke způsobu jejich spáchání a jejich následkům a k okolnostem, za nichž byly spáchány, jakož i relevantním polehčujícím a přítěžujícím okolnostem, jsou dány důvody pro uložení pokuty ve vyšší dolní polovině zákonného rozpětí, a proto správní orgán rozhodl uložit pokutu ve výši 1 500 000 Kč. Uvedená pokuta, ačkoliv je pokutou ukládanou na dolní hranici zákonného rozpětí, odráží skutkové okolnosti posuzovaných přestupků a majetkové poměry účastníka řízení.
182. V této souvislosti pak správní orgán zjistil z veřejně dostupných zdrojů majetkové poměry účastníka řízení, tj. ze sbírky listin¹⁹¹ zjistil správní orgán informace o stavu hospodaření účastníka řízení za účetní období roku 2021 a 2022. V roce 2021 výše vlastního kapitálu účastníka řízení činila 2,48 mld. Kč a výsledek hospodaření běžného účetního období byl ve výši 459,1 mil. Kč. V roce 2022 výše vlastního kapitálu účastníka řízení činila 2,95 mld. Kč a výsledek hospodaření běžného účetního období byl ve výši 469,3 mil. Kč.

¹⁹⁰ Přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ se prokazatelně dopouštěl v období od 5. 1. 2021 do 28. 6. 2022.

¹⁹¹ <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=671627>.

183. Správní orgán mimo jiného zohlednil tu skutečnost, že z okrajové činnosti týkající se poskytování spotřebitelských úvěrů účastník řízení při řádném plnění uzavřených smluv ze strany spotřebitelů v období od 1. 1. 2021 do 31. 10. 2022 měly úroky dosáhnout výše 9,4 mil. Kč. Správní orgán též přihlédl ke skutečnosti, že v kontrolovaném období nenastaly žádné negativní následky do majetkové sféry spotřebitelů. K 31. 10. 2022 se sice 74 spotřebitelů dostalo do prodlení se splácením poskytnutých úvěrů, avšak nebyla účastníkem řízení účtována žádná smluvní pokuta v souvislosti s prodlením. Ani nedošlo v kontrolovaném období k žádnému zesplatnění poskytnutých spotřebitelských úvěrů z důvodu prodlení spotřebitelů.
184. Správní orgán je proto toho názoru, že uložená výše pokuty, která odpovídá 7,5 % horní hranice zákonné sazby, není pro účastníka řízení likvidační. Z výše uvedených důvodů považuje správní orgán uloženou peněžitou pokutu ve výši 1 500 000 Kč i po podání odporu za přiměřenou vzhledem k majetkovým poměrům účastníka řízení a odpovídající vzhledem ke zjištěným skutkovým okolnostem posuzovaných přestupků. Účastník řízení sice v odporu proti příkazu uvedl, že uloženou pokutu považuje za nepřiměřeně vysokou, avšak v následném vyjádření po podání odporu uvedl, že se rozhodl, že nebude proti příkazu brojit, a ani tak nerozvedl, v čem spatřoval nepřiměřenost uložené pokuty.
185. Správní orgán je toho názoru, že výše uvedeným postihem účastníka řízení bude naplněn účel sankce jak represivní, tj. postihnout účastníka řízení za spáchání přestupků, tak preventivní ve smyslu individuální prevence, tj. zabránit účastníkovi řízení v jednání vedoucím ke spáchání přestupků do budoucna a přimět ho, aby se do budoucna podobného jednání vyvaroval, čímž lze předejít případnému vzniku škody na majetku spotřebitelů. Současně v rámci generální prevence dává správní orgán všem subjektům najevo, že jednání tímto způsobem porušující právní předpisy hodnotí jako závažné přestupky, jejichž následkem je uložení peněžitého postihu.

II.

186. Dle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu uloží správní orgán účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou. Paušální částky nákladů řízení stanoví prováděcí právní předpis, kterým je vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb. Dle této vyhlášky je paušální náhrada nákladů řízení stanovena na 1 000 Kč. Vzhledem k tomu, že účastník řízení vyvolal vedené správní řízení porušením svých právních povinností, postupoval správní orgán dle výše uvedených ustanovení a uložil mu náhradu nákladů řízení ve výši předvídané prováděcím právním předpisem.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze podat podle ustanovení § 81 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 1 správního řádu rozklad u České národní banky, Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a to prostřednictvím sekce dohledu nad finančním trhem II. Lhůta pro podání rozkladu činí podle ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 5 správního řádu 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. O rozkladu proti rozhodnutí České národní banky rozhoduje bankovní rada České národní banky.

prof. PhDr. Ing. Vladimír Tomšík, Ph.D.
ředitel sekce dohledu nad finančním trhem II
podepsáno elektronicky

Mgr. Luděk Pestr
ředitel odboru správních řízení
podepsáno elektronicky